

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
Butlletí informatiu de les
barriades de C'an Pastilla, Me-
ravelles, Es Piliari, Ses Ca-
denes, S'Arenal, Son Verí,
Cala Blava, Badia Gran i les
altres urbanitzacions.
Edita Associació de Veïnats
Son Sunyer.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
PM 473-80
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres 132
Telefon 265005 S'Arenal.

BUTLLETI INFORMATIU N.º 13

ABRIL 1982

Preu 50 Ptas.

Els socis de la nostra associació també practiquen l'esport.

Un grup de jugadors habituals al torrent dels Jueus. Tots ells van a escola al Coll d'En Rebassa per manca de llocs escolars a S'Arenal.

La Associació de Pares d'Alumnes de la Porciúncula també té el seu equip de futbol.

L'esport infantil

Nins i nines, a S'Arenal n'hi ha molts. No és estrany donat la composició del nostre veïnat: gent jove dins un poble jove y dinàmic.

Els ajuntaments que ens controlen s'han adonat de la necessitat d'espais per a practicar l'esport que teníem, no ens han donat la solució final que seria un o dos poliesportius però han anat fent. De temps enllavors, fa una vintena d'anys, tenim l'Antoni Roses, un camp de futbol d'una certa categoria. Hi tenen cabuda els equips locals, que paguen només la conservació, i els equips de turistes, que hi poden jugar previ el pagament del lloguer: unes 3.000 pessetes. Els turistes han de concertar amb el barman del lloc, que és en Vicenç Bernat.

Dins aquest camp hi juguen també els infants i fan bon paper. Els alevins van primers a la classificació i els infants no ho fan malament del tot.

La Associació de veïnats ha instal·lat no fa molt un equip de megafonia al Camp de n'Antoni Roses. Els comentaris abans i durant el partit poden ser ben interessants: donar les alineacions i fer comentaris. Aturar la violència sobretot pot ser positiu si és fa de forma intel·ligent. Els vespres es poden organitzar festes... El camp de futbol pot ser un lloc de

convivència per a la joventut arenalera.

A les escoles veinades del camp se pot practicar el futbol sala, balonmà, bàsquet... Tot és qüestió de tenir uns quants professors interessats en aquesta assignatura que és bàsica pel desenvolupament integral dels arenalers més joves.

L'Ajuntament de Lluçmajor ha duit a terme aquest hivern un poliesportiu que els infants comencen a emprar just devora el camp municipal de petanca: bàsquet, balonmà, futbolito... No queda més remei que alabar la iniciativa de l'Ajuntament en aquest sentit. La petanca és també un esport infantil i de totes les edats. Juntament amb padrins de 60 anys, ti-

ren bolles nins de 10 o 12 anys, i si les nines no en tiren és perquè no en volen tirar. La majoria dels esports són o poden ser per nins i nines perquè se juguen amb les mans o els peus, cosa que tenim tots. El torrent dels Jueus ha esdevingut un altre lloc on es practica l'esport infantil, gràcies a la iniciativa de l'Associació de Veïnats i a l'ajuda dels ajuntaments.

Especialment els finals de setmana, el torrent està ple de gent jove que juga. Ara només futbol o balonmà. Si la cosa va a més, hi posarem més porteries. Com és natural la cosa ha tengut oposició de certs veïnats. Un senyor estranger hi tirava botelles bui-

des. Déu l'hagi perdonat. Unes veinades me deien l'altra dia que no n'hi tiraria més perquè ha mort. El mestre d'escola que és en Jaume Noguera també se queixa ja que hi té una propietat i les pilotes li rompen els vidres. I bé, no estan bé les finestres baixes sense altra protecció que un vidres primers. El mestre Noguera farà bé posant-hi un material més consistent com fusta o ferro. El nostres avantpassats a les parts baixes dels edificis hi posaven finestrons amb reixat de ferro i una punxa al mig.

Els alumnes de l'escola nacional de la part de Ciutat també fan esport. El Poliesportiu Andreu Canals està a la seva dispo-

sició com també l'exploradora collindant que és de propietat particular, el propietari de la qual fins ara no ha posat impediments a la seva utilització. El Camp de les Tres Pales està en males condicions i amb les porteries espenyades. Es utilitzen també pels infants i pels empleats de l'hotel Taurus Park que hi juguen quasi tots els horabaixes. L'Ajuntament de Ciutat ha donat un lot de pilotes a l'associació de veïnats destinades als infants de l'escola nacional. Els ho anirem donant a mesura que els hagin de menester. Pilotes de futbol, bàsquet i voleibol de molt bona qualitat que contribuiran sens dubte a fomentar l'esport entre els nins

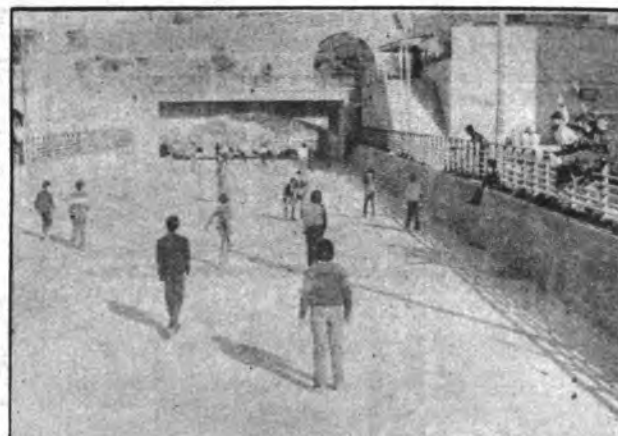
que van a les escoles estatals, les més abandonades.

La Porciúncula, és l'escola amb millors instal·lacions, més jugadors i millor associació de pares del nostre poble i terme. Els infants fan un bon paper a la lliga com també els pares que també juguen. L'Associació de Veïnats està organitzant un equip de futbol que juga al camp de la Porciúncula. Per la temporada que ve organitzarem partits amb altres associacions ja que especialment a l'hivern és molt important ocupar el temps lliure que ens dona l'atur estacional. L'Ajuntament de Ciutat ens ha promès ajuda tècnica i material esportiu.

Per acabar aquest article, parlarem de Ca'n Pastilla. Només un camp de petanca tenen a Ca'n Pastilla. El local social és el Bar Los Pepesitos. Un camp de carreres per cotxes petits, "CARTS" i res més. És evident la manca d'un camp de futbol i d'altres instal·lacions esportives tan pels nins com pels grans. És hora que els pastillers se moguin. Pareix que la associació de pares se belluga un poc; ells poden aconseguir alguna cosa. Llàstima que no hi hagi associació de veïnats perquè està comprovat que les barriades més abandonades són les que no tenen cap que s'en cuidi. Això cau pel seu pes.

L'Ajuntament de Lluçmajor ha convertit una torrentera malplana en un poliesportiu que dona categoria al nostre poble.

El lloc del Torrent dels Jueus ha esdevingut darrerament lloc de reunió pels nins i nines de S'Arenal.

Preguntes a "S'Arenal de Mallorca"

Quan s'adonaran els ajuntaments, tant de Ciutat com de Llucmajor, que els periòdics locals estan al seu servei, tant per publicar-hi articles d'opinió com per posar-hi anuncis?

Quan tendrem ràdio en català a qualsevol hora del dia i de la nit?

Quan tendrem, televisió en català tot l'horabaixa i tot el vespre?

Quan s'adonà la gent de S'Arenal que te una revista a la seva disposició per escriure i expressar les seves opinions?

Quan tendrem aigua i clavagueres a Ses Cadenes?

Quan ens projectaran una pel·lícula en català a S'Arenal?

Quan s'esfaltarà el tros de carrer de devora l'escola?

Quan s'arreglarà la Plaça del Consultori?

Quan s'adonà la gent que la llengua parlada a València, Catalunya, El Rosselló, Andorra i Mallorca és la mateixa llengua?

Quan tendrem Ajuntament a S'Arenal de Mallorca?

Quan acabaran els colonitzadors de Madrid de pensar en darsenes, pantanans i plataformes dins la nostra badia?

Quan s'adonaran els immigrants de les avantatges que suposaran per a ells, —i per noltros— la integració lingüística i cultural a aquesta Mallorca que els ha acollits?

Quan tendrem mancomunitat de transports a l'àrea Metropolitana de Ciutat?

Quan es començaran les obres de l'Autovia de S'Arenal?

Quan començarà la gent a moure-se per demanar el Pla Parcial i l'Urbanització de Bellavista i Son Grana-da?

Quan s'adonà la gent que una de les millors maneres que tenim ara els s'arenals de solucionar els nostres problemes és estar dins les Associacions de Veïnats?

Quan s'adonaran els empresaris s'arenals de la conveniència que hi hagi a la nostra zona una platja reservada per nudistes?

Quan començaran els comerciants de S'Arenal a posar el rètol dels seus establiments en català, a més de les quatre o cinc llengües estrangeres acostumades?

Quan ens donaran els nostros polítics l'Estatut d'Autonomia?

Quan hi haurà escoles a bastament per a tots els nins i nines a S'Arenal?

Quan s'obrirà el carrer Pare Rafel Serra-Zama?

Hi ha gent de S'Arenal que fa dos anys i mig que te el telèfon demanat. Quan li posaran?

Resposta: Fa tres dissabtes que la missa de Ses Cadenes se diu en català.

L'any que ve si Deu Voi!!!

Més petit que no semblava

Els mitjans de comunicació ja ens ho avisaren, que trobaríem que aquest nou bitllet era més petit que el seu únic predecessor. Ara bé: quan un amic que tornava de Suïssa ens ha ensenyat els bitllets de banc que corren per aquell minúscul país i hem vist que en un humil bitllet de deu francs suïssos, de mida encara més reduïda (que no fa gaires mesos tenia un valor de no gaire més de quatre-centes pessetes i ara ja ha ultrapassat les cinc-centes) hi caben quatre inscripcions:

«Dix Francs. Dieci Franchi. Zehn Franken. Dirsch Francs», en les quatre llengües del país, una de les quals —la retoromanx— amb prou feines si la parlen algun centenar de milers de persones, no ens hem pogut estar d'exclamar: Suïssa si que és gran!

J. Plana

Locutors incompetents

Em referelxo al partit Internacional de futbol Espanya-Escòcia. Una vegada més, els locutors han donat proves d'una total manca de preparació i fins i tot de coneixements del reglament del futbol. Tot i ésser això ben evident, el que estava transmetent el partit (no sé com es diu, però sé que estava assessorant-lo Miquel Ors) es va atrevir a dir la benlletia més gran que he sentit en un locutor esportiu: es va permetre d'afirmar que l'única infracció que no era castigada amb penal, segons el reglament, dins l'àrea, era precisament aquella jugada que estava relatant, que segons ell era "joc perillós". Bé, doncs, per començar, allò no era ni de bon tros joc perillós, puix es tractava d'una obstrucció que li van fer a López Ufarte, i a més a més, segons el reglament, hi ha quinze, si, senyors, quinze faltes que, tant a dins com a fora de l'àrea són sancionats (o ho han de ser, tot s'ha de dir) amb trets indirectes. Per exemple, l'obstrucció (de cara o d'esquena), o el joc perillós, que pot ser allò que en diem "planxa", o bé alçar la cama massa amunt, o bé fer les "tisoires" a un metre encara no del contrari, també la càrrega il·legal, etc.

La cosa més greu és que hi ha un desconcert general entre els afeccionats, que aquests locutors incompetents només fan que augmentar. Així,

donsc, diumenge, quan anem al camp a veure el nostre equip, no és estrany que de qualsevol cosa es reclami penal, i que l'àrbitre, a vegades injustament, s'ho hagi de sentir tot.

Joan Santó

Bilingüisme

Pregunta adreçada a la senyora Garaikoetxea, esposa del president del PNB, en una entrevista del programa «Esta noche...», del 25 de febrer passat.

Senyora Garaikoetxea: en una comunitat bilingüe com és Euskadi, ¿no creu que seria molt més útil d'aprendre l'anglès en comptes de l'euskera, car d'aquesta manera hom es podria comunicar amb molta més gent?

La resposta de la primera dama d'Euskadi va ser correcta i entenedora. Malgrat tot, la intencionalitat amb què, a parer meu, va ser feta la pregunta, exigia una contestació al nivell de les circumstàncies.

Crec que s'hauria pogut suggerir que, a partir d'aquell instant, a totes les criatures de l'Estat espanyol se'ls ensenyés exclusivament la llengua anglesa, amb la qual cosa, al cap d'uns quants anys ens podríem comunicar amb molta més gent que no actualment amb l'idioma castellà. Obviament, l'aprenentatge d'aquest darrer idioma no seria de cap «utilitat».

Amb tot, molts encara no ho haurien volgut comprendre.

Evidentment, aquesta mena de preguntes només les poden fer aquells qui no han patit mai de fam de llengua.

Ramon Torrent i Logroño

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament . . . 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00) . . .
227643-227644
Bombers . . . 281250-
290017
Residència de l'assegura-
rança social . . . 289100
Creu roja de Ca'n Pastilla . . . 264040.
Policia Nacional . . . 091
Policia Municipal . . . 092
Policia Municipal de
s'Arenal . . . 267654
Agrupació d'hotelers . . .
267654
La Porciúncula 260002

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament . . . 660050
Oficina de s'Arenal . . .
264071
Bombers . . . 660756
Policia Municipal . . .
661767
Guardia Civil . . . 264121
Radio Taxi . . . 263080
Parròquia . . . 263265
Club Tots Junts . . .
265538
Associació de Veïnats . . .
265005

Bústia

EL CLUB TOTS JUNTS

Que és el club? Jo vos ho diré. El Club no és cap pup" ni cap discoteca ni res de tot això. El club és un local on es reuneixen un grup d'amics per realitzar una sèrie d'activitats esportives i culturals: futbol, ping-pong, teatre; per divertir-nos tenim música i de tant en tant feim festes i ho passam molt bé.

Tembé tenim una biblioteca amb llibres de tota casta amb unes encargades per a controlar els llibres. Are, estam preparant una comèdia, l'Amo de Son Magraner, esperam poder-la interpretar per les festes de pasqua o abans.

Molta de gent se demanarà el perquè escric tot això. Jo us ho diré: ho escric perquè estic farta de sentir crítiques de noltros. Ho vull deixar en clar: EL CLUB PARROQUIAL TOTS JUNTS no és una casa de locos, és un club de joves, és un club de joves amics i per si no ho

sabeu, l'únic en tot s'Arenal de Mallorca. El nostre club és lo millor de dins s'Arenal.

VISCA EL CLUB TOTS JUNTS!

JOANA BOVER

la nostra llengua al carrer

INCORRECTE	CORRECTE
Atril	Faristol
Atornador	Eixordador
Atun	Tonyina
Avalanxa	Allau
Averiguar	Esbrinar
Avestruç	Estruç
Avispat	Espavilat
Acento	Accent
Acèquia	Sèquia Siquia
Acera	Vorera, Acera
Acert	Encert
Acides	Acidesa
Aclaració	Aclariment

ajuntament de palma

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ Anual 600 ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Enviaré l'import { Taló n.º _____
Gir Postal _____

Signatura, _____

Ompliu aquesta targa i enviau-la al Camí Canteres, 132, s'Arenal.

FERRETERIA DEL BRICOLATGE ES PONT

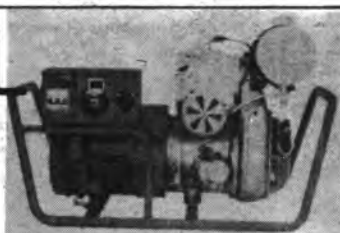
LLOGUER DE:

Compressors Hormigoneres
Grups electrogens

Motocultors

C/. Militar, 282

Ferreteria en general

50 arenalers responen

Sobre la creació del nostre municipi

Amb aquesta són cinc, les vegades que una cinquantena d'arenalers donen la seva opinió sobre la creació de l'ajuntament de S'Arenal.

Fins ara, dos o tres han dit que no i quatre o cinc han dit que els era igual, la gran majoria però hi estan a favor, alguns entusiàsticament a favor. També n'hi ha que no volen aparèixer a les planes del periòdic; com és natural, no hi surten. D'aquets darreres, podem dir que n'hi ha ben pocs.

La relació d'aquest mes és la següent:

MARIA DOLORS PAZOS GARCIA. Cambrera menjador.

Si. Per a qualsevol gestió he d'anar a Ciutat. Tendrem més comoditat.

LOLI LOPEZ UBEDA. Cambrera menjador.

Si. Un ajuntament és necessari a qualsevol poble.

PILAR GASPAR I GUAITA. Estudiant.

Si. Pobles més petits en tenen.

AINA MARIA MORENO I SERRA. Estudiant.

Si. Això pareix Berlín.

JOAN CIFRE I ROCA. Cambrer.

Si. No és bo haver de dependre de dos ajuntaments.

ESTER VALDIVIESO. Estudiant.

M'és igual.

ISABEL VALDIVIESO. Mestressa de casa.

Si. La gent té problemes a l'hora de fer tota casta de gestions.

MIQUEL BUENO I MARTI. Cambrer.

Si. És necessari. S'Arenal és gran.

BEATRIZ NAVARRO I GIMENEZ. Cambrera pisos.

Si. És convenient. S'Arenal és massa gran.

MARGARIDA SALOM I AMENGUAL. Mestressa de casa.

Si. Serà millor no haver de dependre de Ciutat ni de Lluçmajor.

JORDI MARIN I AMADOR. Cambrer.

Si. Cada vegada que he de fer una gestió m'he de desplaçar 30 quilòmetres.

PEPITA RODRIGUES I CARO. Perruquera Platja Golf.

Si. Estic cansada d'haver d'anar a Ciutat.

AMALIA MORENO I GUTIERREZ. Botiguera.

Si. Podrem resoldre molts d'assumptes sense passar per la gestoria.

AMBROS MATEOS I CRUZ. Botiguer.

Si. Ens hem d'ajuntar tots.

DAMIA BOSCAN I SOCIES. Mestre d'escola.

Si. És un desastre no tenir ajuntament ni jutjat ni cementeri.

MARIA ELENA RAMIREZ DE LOS RIOS. Mestressa de casa.

Si. Ens manquen escoles, institut... amb un ajuntament ho farem tot.

JOANA BIBILONI I PERELLO. Mestressa de casa.

Si. Podrem administrar els nostres doblers a la nostra manera. Necessitam un institut ja que La Porciúncula és insuficient.

CATHERINE BROUSSE. Mestressa de casa.

Si. S'Arenal és un poble.

XOSE ALFARO I BARROS. Barman.

Si. Ni l'ajuntament de Ciutat ni el de Lluçmajor se cuiden de nosaltres.

ANTONI MOLL I NOGUERA. Comerciant.

Si. A més d'estar marginats, hem de dependre de dos municipis.

JOSE LUIS PORCELL I PEÑA. Cuiner.

Si. Tots els pobles en tenen.

GABRIEL REBASSA I ALEMANY. Transportista.

Si. El necessitam. Tothom xucla d'aquí menys els arenalers.

ANGEL FERNANDEZ I ORTIZ. Cambrer.

Si. Així no ens haurem de desplaçar.

JOSEP ESCANDELL I CARDONA. Taxista.

Si. El problema dels taxis no se solucionarà mentre no tinguem ajuntament.

JOSEP BREJO I AMENGUAL. Conserge.

Si. Volem comandar dins ca nostra. La independència és ben legítima.

PEDRO BLANCO I GONZALEZ. Director Restaurant Montebello.

Si. Ja som molts a S'Arenal.

MARIA LUZ PASSAMON I GARCES. Mestressa de casa.

Si. El que és de S'Arenal no tenen per què se l'enduguin a altres llocs.

ERNEST LLOFRIU I POU. President A.V.V.V. Les Palmeres.

Si. Completament d'acord. Els qui més sabem de les necessitats del nostre poble, som els qui hi habitam.

MANEL GONZALEZ PANDO. Propietari Hotel Panoràmica Platja.

Si. Turísticament ens promocionará. Administrativament ens donará moltes

possibilitats: camps esportius, zones recreatives...

GUILLEM BOSCAN I SOCIES. Estanquer.

Si. No volem ésser de Lluçmajor ni de Ciutat.

CARME REYNA Y ESTEVE. Mestressa de casa.

Si. És ben necessari, hi ha molts d'habitants.

LORENZO CAMPO I SANCHEZ. Cambrer.

Si. És una vergonya que una zona turística com Ca'n Pastilla estigui tan desatessa.

REMEDIOS HERNANDEZ MORENO. Mestressa de casa.

Si. A Ca'n Pastilla més que un ajuntament hem de mester una escola.

ADORACIO BERNAT I GARCIA. Propietari perruqueria Doris.

Si. S'Arenal és molt gran i està dividit.

ANGELA BALLESTER I CERVERA. Perruquera.

Si. Fa falta.

MARIA DEL CARME MAGRO I BLANCO. Perruquera.

Si. No vull perdre tot el matí per arreglar un paper.

GERONIA JAUME. Mestressa de casa.

Si. Totes les gestions les hem d'anar a fer a Ciutat o a Lluçmajor.

JOAN MARIN I GIMENEZ. Propietari Cafeteria Mola.

Si. S'Arenal estarà més cuidat.

JOSEP SALAS I ANGEL. Cambrer en atur.

Si. Ho tendrem més aprop.

JOAN MONTES ONIEVA. Barman.

Si. S'Arenal l'ha de mester.

CONSOL AZNAR I DOMENEC. Gelateria Consué.

Si. Amb un ajuntament ferem poble. La independència tan a nivell individual, municipal com nacional, és fundamental.

MARGARIDA TROBAT I NICOLAU. Dependenta.

Si. Volem comandar dins ca nostra. Me fan ràbia els qui volen comandar dins casa d'altri.

PERE ANTONI CATANY. Jubilat.

Si. Podrem arreglar les coses aquí mateix.

MARIA CARME BONNIN I GRANADO. Mestressa de casa.

Si. En tenir un ajuntament tendrem moltes coses que avui no tenim.

EUSEBI FERNANDO POMAR I AGUILO. S'Argenté de S'Arenal.

Si. És ben hora que S'Arenal marxi millor. A Lluçmajor ens consideren un caseriu i ja no ho som.

ANTONIA ALOMAR I JAUME. Merceria La Paloma.

Si. Posarem molts de municipals per guardar el poble.

MARIA ORDINES I PONS. Botiguera.

Si. Vull un ajuntament perquè S'Arenal és un poble.

JOANA PEDREÑO I FLORES. Carnicera.

Si. Hem de correr massa per arreglar paperassa.

ISABEL PASQUAL SANTADREU. Perruquera.

Si. A Ariany només hi ha 700 habitats i en posen un.

CATARINA SANCHEZ I MORENO. Cambrera H. Encant.

Si. Quan en manca un paper he d'anar a Lluçmajor i he de perdre un dia.

SE CERCA SOTERRANI PER A CLUB DE JOVES A S'ARENAL DINS EL TERME DECIUTAT. ASSOCIACIO DE VEINATS. TEL. 262363.

ARENALERA, ARENALER!

SI VOLS LA INDEPENDENCIA DEL TEU POBLE
AFILIET AL P.S.M.

L'UNIC PARTIT QUE ESTA A FAVOR DE LA
CREACIO DEL NOSTRE AJUNTAMENT

COOPERATIVA DE PARCS I JARDINS

OFEREIX A TOTHOM ELS SEUS SERVEIS
DE CREACIO, CONSERVACIO I POSADA
A PUNT DE TOTA CASTA DE JARDINS
INFORMACIO: TELEFON 260108

Apunts històrics IV

Dia 14 d'octubre de 1921, 47 anys, dia per dia abans que començassin les obres del port de S'Arenal, s'inaugura aquell trenet que fou beneït pel Senyor Rector de Lluçmajor D. Andreu Pont, amb assistència de les Autoritats llucmajoreres i ciutadanes així com dels membres de la directiva de la Societat. Hi va haver parlament elogiosos de l'obra. Al final, D. Ferran Alzamora, en nom de la Junta donà les gràcies a tots els assistents.

Se compraren dos tractors de 30 HP a la Casa Lacy Ribes i Cia, procedents de la casa de París E. Champagne i Cia, els rails a una casa belga a servir en breu temps i a preus més avantatjats que els espanyols. Les cotxeres es feren dins terrenys de Son Verí cedits per la ciutat de Roses. Se compraren també unes quantes jardineres i un cotxe tancat de vidres a la Cia de Travies. El rendiment econòmic d'aquesta companyia no fou massa gros, a les accions no se'ls llevà cap cupó per pagar dividends.

L'any 1934, "Tranvia Arenal" passà a la Companyia de Tramvies de Ciutat. Al cap de poc temps deixà de funcionar el trenet i començà a fer el servei una camioneta vermella; pels seu color, el poble la batià amb el nom de "Sa Vermelleta". Duia un motor Hispano Suïza i tenia 14 places. Un dia de festa, però, D. Joan Fuster i Russinyol que anava dret devora el xófer, aleshores Mestre Rafel de cotxers, hi va contar 50 passatgers. Aquell temps —l'any 1937— en l'estiu es feia

una recaudació de 20 a 30 pessetes, els diumenges de 80 a 100, i en l'hivern de 5 a 25 els dies feiners i de 10 a 80 els festius, segons la plegueta de recaudació que conserva Mestre Miquel Araujo de Cotxeres.

Un dels estiuetjants més amics de S'Arenal foren: el metge Clar, Joan Pou i Mairata, D. Jaume Garcés, del Banc Agrari, que dugué aquí el primer llaütet anomenat "El Venus", que tenia de mariner a N'en Boronat Vei, D. Joan Barberà que sortia a pescar amb En Manolo de casa Poblera, home dels més entesos en fer i calar gambins per pescar anfosos i gran caçador amb llaços, D. Pep Bestard Vei que va ser el primer en construir una caseta dins el terme de Ciutat, devora la platja, D. Xim Rovira, D. Francesc Rosselló, i ja un poc més tard D. Pep Riutort, D. Mateu Zaforteza i altres ciutadans tots ells. De Lluçmajor venien a estiuetjar l'amo en Joan Vidal de Ca'n Seu, En Puigserver, el senyor Jiqueta, en Flauta des mobles, el capellà Diego, el senyor de Son Verí de d'alt, el senyor de Sa Cabana, el senyor de Ca'n Reus, D. Miquel Mataró, N'Espirut, En Molí, en Molí Nou, Madó Raconera i altres.

Hi havia determinades dates que de Lluçmajor devallava quasi tothom a S'Arenal. Sant Cristòfol era una d'aquestes dates. La gent estava molt alerta amb sos infants ja que en tal dia la mar en vol un. Entre Sant Jaume i la Mare de Déu del Angels, aprofitaven també per davallar a

rentar-se ells i les seves bísties a dins la mar, deian que deixaven ses mosques a S'Arenal. Els pescadors que habitaven aquell temps a S'Arenal eren es Patró Miquel Fullaní, el seu germanastres es Patró Bernadí i es Patró Morrut. També venien a fer l'estiu un parell de pescadors del Molinar, els Gallines, els Nevas, i altres de per Ciutat. En València també solia venir amb una pastero a fer els mabres.

Entre l'any 1910 i 1914 vengué a S'Arenal una persona que, donat el posterior desenvolupament de l'hosteleria al nostre poble, se li deu un record que hauria de quedar per sempre. Ell, com a mariner de l'Armada Espanyola que era, va conèixer molts d'indrets. No se cansava de repetir que la Platja de S'Arenal era la millor del Món. Amb aquesta firme creença va posar el primer Hotel del poble, l'hotel Términus a l'Avinguda Miramar. L'hotel tenia dues plantes i un pis i era propietat d'En Flauta de's mobles i estava situat davant unes casetes de fusta per desvestir-se els banyistes a l'indret del Club Nàutic.

Encara que fos la millor platja del món, l'hotel no tengué massa acceptació. Va obrir l'any 1914 i l'any 1920 encara estava obert. Al cap de poc temps, va haver de tancar per manca de clients, però ningú li pot llevar la visió clara d'un futur llunyà, ni del coratge que suposava obrir un hotel aquell temps. Crec que va ser un gran mèrit el d'aquel pioner, D. Pere Berga,

fill del qui fou cap de sanitat de Ciutat el metge Berga.

L'Historiador Dr. Font i Obrador, al seu "Arenal. Miscel·lànea Històrica del Caserio", ens diu que el fundador de l'Hotel Términus, fou un tal Francesc Berga, que consten inscrits al Patró Municipal de l'any 1921, i amb una sollicitud per aixecar un Balneari davant l'hotel l'any 1924. Jo no tenc res que oposar a aquesta aportació, però vull fer

constar que els habitants i coneixedors de S'Arenal; l'amo Jaume Vidal de Ca'n Seu, l'amo En Joan des Molí, D. Joan, cap de l'Estació del carril, Mestre Rafael de Cotxeres, i el gendre d'En Flauta, homes ja de molts d'anys l'any 1975. Tots i per separat me digueren que l'any 1914 ja funcionava l'Hotel Términus. I totsells me parlaren de D. Pere Berga. Una veinada de la casa on habitava la família Berga, de més de 70 anys, me di-

gué que dins la família hi havia un Pere, mariner, que no havia navegat molts d'anys, i que era molt xerrador.

(Continuarà)

El personatge del mes

Joan Perelló

President de la Associació de Veïnats

ens contesta 40 preguntes

Per Tomeu Sbert

—Lloc i data de naixement?

—Estallencs, 22-14-44.

—Fitxa familiar?

—Casat, quatre fills.

—Que és el que t'agrada més de la vida?

—Ses dones.

—I el que menys t'agrada?

La violència.

Què entens per amistat?

—Poder confiar en els amics.

—Què entens per amor?

—Entrega total.

—Què t'agradaria ser i no ets?

—Metge.

—Un problema arener.

—La manca d'Ajuntament propi.

—La seva solució?

—Fer-ne un.

—Què opines del periòdic "S'Arenal de Mallorca"?

—Es lo millor que s'ha fet dins ara per comunicar-nos entre els veïnats.

—Què entens per crítica?

—La crítica ensenya.

—Què admires més en un home?

—La honradesa.

—I en la dona?

—La bellesa.

—Un personatge popular local?

—En Mateu Joan.

—Quina podria ser la teva més gran satisfacció?

—Arribar a veure un ajuntament a S'Arenal.

—Música predilecta?

—Boleros mallorquins.

—Un nom?

—Margalida.

—Un personatge dins l'història mundial.

—Jesucrist.

—Un fet important dins l'història?

—La darrera reforma política.

—Una època de l'any?

—L'estiu.

—Una pel·lícula?

—La Ciudad frente a mi.

—Un actor? Una actriu?

—Paul Newman, Sofia Loren.

—Un objectiu?

—Aconseguir lo millor pels meus fills.

—Un esportista a l'història mundial?

—En Timoner.

—Un esportista local?

—N'Andreu Canals.

—Perquè se creà la Associació de Veïnats son Sunyer?

—Per a impulsar la independència de S'Arenal i suplir la manca d'ajuntament.

—Què t'ha reportat esser president?

—Molta feina i cap doblar.

—Quines son les activitats de l'Associació de veïnats?

—Promoció de plans parcials i tota casta d'urbanisme, organització de festes, conciènciació i orientació dels veïnats, crítica i col·laboració amb els ajuntaments... Les activitats de la nostra associació són moltes i poden am-

pliarse.

—Què els diries als arenerals?

Que s'associïn i ens ajudin en les feines de l'associació de veïnats.

Què li manca a S'Arenal?

—Un ajuntament.

—I què li sobra?

—La frontera del torrent dels Jueus.

—Què opines del conveni d'hosteleria?

—S'ha d'arribar a un acord.

—Què opines de la guerra dels taxis?

—Un Ajuntament de S'Arenal la solucionaria.

—A favor o en contra de l'allargament de l'autopista fins a Cala Blava?

—Serà una gran millora: acostarà les nostres urbanitzacions a Ciutat i ens llevarà el tràfic de dins el poble.

—Quants de socis té l'Associació de Veïnats que presideixes?

—Cent setanta.

—La teva major satisfacció com a president?

—Quan el dia de Sant Antoni passat el batle de Ciutat i el de Lluçmajor compartiren la taula amb els veïnats de S'Arenal.

—Conversar o escolaar?

—Conversar.

—Vols dir qualche cosa en particular?

—Que la gent de S'Arenal ens ajudi en la creació del nostre municipi. Entre tots l'hem de fer.

BRODADTS ES PONT

La casa dels brodats i de les randes, adreços de taula, llençols i mantes...

J. i M.

Exer. Espanyol, 3. Devora el Pont

El darrer crit en bosses i articles en pell

CURTITS

Avinguda Nacional

devora

HOTEL TOKIO

Normalitzar la normalització

Normalitzar, normalitzar, normalitzar... La paraula es repeteix sempre seguit. Tothom la té a la boca ben a punt. La veritat és que cada vegada se'n parla menys de normalització però... ja veureu d'aquí vuit o nou mesos...

El que jo voldria saber, emperò, és el que entenen, els que tant parlen, per «normalització», referit, naturalment, a la normalització lingüística.

Des d'un punt de mira objectiu, normalitzar la nostra llengua seria portar-la a tots els àmbits culturals, socials, econòmics, comercials, laborals, de la nostra illa on, ara per ara, la nostra llengua no es pot dir que sigui la protagonista principal. Entenc per normalització lingüística que la nostra llengua es pugui utilitzar amb normalitat, sense traumes ni entrebancs, a tots els llocs, a tots els àmbits, en qualsevol lloc i moment. Perquè, el que no hem de perdre de vista és que la nostra llengua segueix arraconada a un parell de revistes excessivament intel·lectualitzades, a qualche article als diaris ciutadans, a qualche programet de T.V. o ràdio, a les converses del carrer i/o familiars i als rètols de les places o de les carreteres propietat del Consell. Tenim una llengua que, encara que sigui viva, no aconsegueix ocupar el lloc sociològic que li correspon, el seu lloc normal dins la vida quotidiana del nostre poble.

Mentre la nostra llengua segueix intentant ocupar el lloc social que li correspon, va reculant dia rera dia i va cedint terreny per no tenir encara els mitjans adequats que li permetin ésser una llengua «normal».

Els optimistes pensaran que, en els darrers anys, la nostra llengua ha avançat prou en alguns aspectes culturals, i adhuc, polítics, i treuran a rotlo els «decrets de bilingüisme», els rètols dels carrers, un parell de publicacions, els llibres, el rètol d'algun comerç i... prou més. Jo, com que som el pessimista que no veu la mitja ampolla plena, sinó la mitja buida, observo que la nostra llengua va cedint lloc en el llenguatge del carrer, especialment en el llenguatge dels joves, observo una llengua que encara no disposa de cap mitjà de comunicació, que no ha entrat dins el comerç i que segueix rebent el tractament «d'objecte delicat» que s'ha de conservar com a «variedad requional», però amb la qual és impensable signar una instància, fer una transferència bancària, escriure els noms dels articles que es venen a les botigues, lliurar un xec bancari o posar un telegrama.

Per desgràcia, estem ja tan acostumats a «l'anormalitat lingüística» que ens sembla que qualsevol anècdota (la retolació d'un carrer, pos per cas) ja és una gran passa endavant. I això, ens hauriem d'adonar que és molt poc, quasi res.

La llengua de Mallorca —el català— està quedant situada com a llengua col·loquial i familiar, a nivell oral, i com a llengua d'intel·lectuals (?) i d'iniciats a nivell escrit. El que no aconseguim durant dos-cents anys el centralisme, ho ha aconseguit en un parell de dècades la televisió.

La normalització de la nostra llengua suposaria incorporar-la a la nostra vida normal: Pensar, xerrar,

resar, escoltar la ràdio, llegir diaris, veure la TV, suportar els anuncis, posar transferències bancàries, signar xecs, escriure cartes i instàncies, llegir llibres i revistes esportives..., fer-ho tot, en una paraula, en la nostra llengua, que per qual-

que cosa és la nostra. Si posar la nostra llengua al dia no assoleix aquests objectius, el que es faci, que serà poc, seran vuits i nous i cartes que no lliguen.

RAMON TURMEDA

Ara o mai

(...) Els castellanoparlants dels Països Catalans ho tenen tot al seu favor, com ho havien previst Franco i Américo Castro: l'escola, els diaris, la televisió, tot. **El problema no és d'ells; el problema és nostre**, que, per al català, encara no disposem d'escoles, de diaris, de televisió, ni de res.

(...) Parlar d'una qualsevol marginació del castellà, als Països Catalans, (...) és, sobretot, **afegir als odiosos trucs del genocidi franquista, un plus d'ignominia.**

(...) **Hi ha una llengua invadent i una llengua resistent.**

(...) Un idioma no pot subsistir a força de grans poetes, de distingits novel·listes. (...) No basta una «literatura». Ni que siga insigne, i la nostra ho és. (...) la «literatura» m'interessa molt, però més que la literatura m'interessa la «llengua». Correm el perill que llegir Foix, Espriu o Brossa siga com llegir Virgili, Horaci o Marcial, respectivament. (...) **No serà després-demà «llegir català» una eventualitat erudita, com avui ho és «llegir llatí»?** La recuperació del català demana moltes activitats governamentals, però (...) només hi ha un govern, i poderós, que hi està en contra: el de Madrid, i el de les seues sucursals, La il·lusió de Madrid no és de resoldre el problema econòmic, ni la convivència liberal, ni remeiar la desocupació laboral a Andalusia o a Extremadura. **Tots tracten que la perifèria parli en castellà.** Tots. No és solament l'herència del franquisme. O sí.

(...) Carles Riba solia dir-ho (...) **«Ara no depenem de l'humor d'un coronel o d'un buròcrata. La campanya oficial contra el català ha estat inspirada per algú que sap com es pot fer que muira una llengua. Un filòleg...»**

(...) una llengua qualsevol, actualment, si es troba en col·lisió amb una altra, o bé recobra o assoleix la integritat dels ressorts públics de la societat que la parla, o bé ja pot considerar-se difunta. **Tardará més o menys a «morir-se», però es morirà.**

(...) Avui, la «competència» amb l'altra llengua, la dominant (...) no pot sostenir-se a través dels mitjans familiars privats, i generalment pobres, que van ser útils, eficients i tot, fa cent anys.

(...) Si suprimim Pitarra —o Escalante— en una imaginària història del català, potser ni jo escriuria avui en català ni el meu lector em llegiria.

(...) La tàctica (...) consisteix a erigir un «valencià» i un «mallorquí», que, **successivament, poden dividir-se** en un «lleidatà», en un «menorquí», en un «tortosí», en un «eivissenc», en un «alacantí»...

(...) En una visita a Barcelona d'Alfons XII, don Toni Maura, mallorquí castellanitzat, hi feia una observació oportuna: «Majestad, hay muchas banderas catalanas pero pocos letrados en catalán...» (...) Jo m'estimaria més una disminució de quadribarrades a canvi de més «lletrats» en català: en les botigues, en els senyals de trànsit, en la toponímia, en els menús dels restaurants. **La banderola té la seua importància, però més en té la llengua.**

(...) **La solució, si n'hi ha alguna, és el retorn al monolingüisme.** Les propostes oficials del «bilingüisme» són, i sempre seran, una trampa parada contra el català.

(...) **Per a nosaltres, la «segona llengua» obligatòria —l'espanyol o el francès imposada pels Estats respectius— no serà mai una «segona llengua», sinó la «primera».** Així queda legislat, a Espanya, en la Constitució vigent.

CONTRA EL NACIONALISME. Barcelona, 1976.

(...) Amb una innocència que fa de mal creure, (...) aquests senyors es trauen de la mànega l'acusació de «nacionalista» a la voluntat emancipatòria (...) Com si ells no fossen tan «nacionalistes», o més! (...) **s'obliden del «nacionalisme» epilèptic que professen.** El porten en la massa de la sang: Heretat a través de la llar i de l'escola, convertit en retòrica automàtica, alimentat pels telediaris i per les exigències del mercat dels escalafons. El d'ells és (...), un nacionalisme preburgès: deriva de les ambicions d'una determinada oligarquia, originàriament aristocràtica, que va encunyar mites, nocions i llocs comuns dòcilment assimilats per la multitud subalterna.

(...) La paradoxa actual és que algú pot invocar Lenin o Stalin o Mao, sense adonar-se que està repetint Menéndez Pidal.

(...) Si que ha estat furiosament nacionalista (...) «la oligarquia latifundista semifeudal castellano-andaluzà»...

(...) O «ells» renuncien al seu «nacionalisme», o els altres haurem de ser «nacionalistes».

(...) Un dia, algú haurà de puntualitzar, eruditament, que Negrín i Franco estaven més pròxims que no s'ho imaginaven.

(...) Cada «nacionalisme» en segrega més: més «nacionalismes» ericats, de rèplica... En un instant d'eufòria arribe a suposar que tot funcionaria millor si ells (...) renunciassen a ser «nacionalistes», i no ens obligassen a ser «nacionalistes» als altres...

Per la pau: Desarmament. Per la justícia: Lluita

Del 25 al 31 del propasat mes de gener, es celebrà la "Setmana per la no-violència i el desarmament", organitzada pel "Moviment d'objectors de consciència". En el marc d'una interessant exposició internacional de cartells sobre la pau, el desarmament, la llibertat, l'ecologia i l'objecció de consciència, tingué lloc, cada dia, una xerrada sobre aquesta temàtica, i el darrer dia hi hagué una festa infantil.

Volem destacar-ne aquests aspectes:

1o) Cal treballar molt seriosament en la pedagogia de la pau. La nostra societat és competitiva, agressiva i violenta i d'aquesta manera els nins

creixen dins un ambient que els és hostil i negatiu. A l'escola i a la família s'ha d'ensenyar a respectar l'altre, a despertar una actitud oberta de diàleg i a emprar formes pacífiques i civilitzades per a solucionar els problemes.

2o) S'han d'estudiar tècniques, teòriques i pràctiques, per a aplicar la defensa popular no-violenta. El poble ha de conèixer i utilitzar mitjans pacífics i alliberadors per a aconseguir la pau sense armes i sense traumes, per exemple la manifestació pacífica, la no-cooperació amb lleis injustes, la desobediència civil... No du en lloc matar per assolir una societat en la que ningú mati. Cal una resistència ètica, estètica i evangèlica.

3o) No-violència sí, però activa, dinàmica i combativa. La no-violència no pot quedar en un pacifisme passiu i còmode, sinó en un compromís de lluita per a la transformació de les estructures socio-econòmiques i de les persones. Una "no-violència" "defensiva" del gènere que pateix injustícia i misèria, i "ofensiva" contra el sistema dominant, fins a donar la vida. (Persones que aquí i ara opten per la no-violència, a altres indrets del món lluiten amb les "guerrilles", com és el cas de Nicaragua o El Salvador).

4o) L'objecció de consciència és quelcom més que una negativa a fer el servei militar tant en temps de pau com de gue-

rra. Es també una objecció a l'escala de valors i a l'estil de vida que ens imposa el sistema establert. És un rebutjament de la ideologia dominant, una actitud directa d'oposició a qualsevol tipus d'opressió i d'explotació de l'home per l'home.

5o) Les motivacions dels objectors són molt variades; van des de criteris ètics i filosòfics a religiosos i polítics. A tots els és comú el desig de no voler aprendre les tècniques de matar i el no acceptar ingerències en contra de la seva consciència. Per ells realitzar el servei militar seria violar-la.

6o) La funció de l'exèrcit és la defensa de la Nació, enfront de les possi-

bles amenaces; però l'experiència sembla demostrar que és un cos al servei del poder establert que l'empra pel manteniment de l'ordre davant d'una resposta popular, o sigui, que reprimeix als mateixos que hauria de defensar. L'Exèrcit està, doncs, més al servei de la gran burgesia i dels poderosos que de la classe obrera.

7o) No es pot quedar callat o passiu enfront de la cursa de les armes, i el què es gasta en armament cada any. Mentre cada minut mor una persona de fam, en aquest mateix temps es gasta un milió de dòlars en armament, o sigui, 14 vegades més d'allò que es destina a assistència social. El món gasta en armament 500.000

milions de dòlars anuals.

8o) Els objectors de consciència en general volen fer un servei civil; amb tot hi ha un grup que es declara insumís. Els objectors que donen com alternativa el Servei Civil, demanen que sigui:

—d'interès popular, servint les necessitats i problemàtiques dels sectors més pobres, desatessos i marginats, cercant respostes concretes a problemes concrets i compromentent a l'Administració.

—Independent de tota estructura militar o paramilitar.

—reivindicatiu dels drets i denunciador de les injustícies.

EQUIP DE REDACCIO

Hospital de nit

S'Arenal ha estat aquests darrers vint anys el lloc on uns pocs han acumulat grans riqueses, el lloc on uns altres hem pogut viure d'una manera prou confortable, el lloc també que ha creat molts de marginats socials. Per aquests darrers ara fa uns dos mesos es va crear a Ciutat l'HOSPITAL DE NIT. Després d'aquest temps podem constatar que:

1o. Els homes han respost a les exigències de la Casa i han col·laborat fins el punt d'aconseguir un

clima de companyerisme, un recte comportament i un ordre gairebé perfecte.

2o. S'ha donat una passa més important encara: a través dels controls mèdics, de les assemblees setmanals i de la cura assenyada de la Infermeria s'ha creat una dinàmica de superació i de recuperació.

3o. Així s'ha allunyat la bubota de l'estancament i la por que fos impossible ajudar eficaçment els Marginats Profunds. Com es veurà per l'estadística,

existeix un moviment d'entrades i sortides i les peticions d'ingrés a la Infermeria han superat en molt les previsions.

4o. La manera de dur la tasca en comú, juntament amb el seguiment, de part de l'Equip de monitors de l'Hospital de Nit i del personal destacat per l'Hospital General, amb l'ajuda dels dirigents de l'Hospital General, ha estat el secret dels avanços fets.

5o. La Infermeria de l'Hospital de Nit s'ha mostrat com lloc adequat per

a la desintoxicació alcohòlica, pas previ per a la deshabitació que es faria a altres llocs com per exemple Puig d'Es Bous o Ca'n Gazà.

6o. La creació de teràpia ocupacional, que s'acaba de començar, vol respondre a un doble objectiu: terapèutic i convivençial.

DADES GENERALS SOBRE UN TOTAL DE 35 INGRESSOS

PROCEDENCIA INMEDIATA: 5 de l'Hospital

General; 2 d'una urgència; 28 de l'Alberg de Transients.

SORTIDES: total 10. 2 família; 1 treball; 1 retorn a la seva terra; 1 Puig d'Es Bous; 1 Caubet; 1 Psiquiàtric; 3 no era el seu lloc adequat.

MITJA D'EDAT: 50,06 anys.

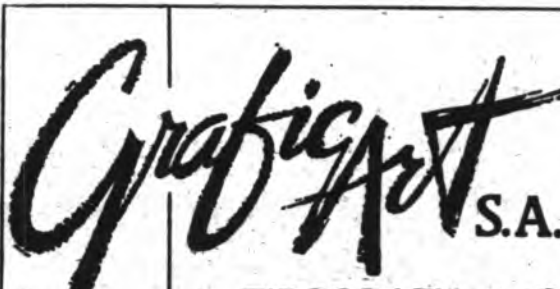
PROCEDENCIA: 23 Andalusia; 6 Castella; 3 Mallorca; 2 València; 1 Catalunya; 1 Galícia.

TEMPS DE RESIDENCIA A MALLORCA: 15,9 anys de promig.

ESTAT CIVIL: 25 fadrins; 9 casats-separats; 1 vidu.

PATOLOGIA de 29 ingressos estudiats: 24 alcoholisme crònic; 13 broncopatia crònica; 11 hepatopatia crònica-alcohòlica; 11 politraumatitzats; 10 tuberculosi residual; 5 ulcers gàstrics; 3 sífilis (V.D.R.C.p); 2 tuberculosi activa; 2 H.T.A.; 2 diabetes; 1 ictus; 1 oligofrènia.

Manca passar control radiogràfic a 19 malalts, mentre s'ha fet control analític de tots els presents.

Grafic Art S.A.

★ TIPOGRAFIA ★ OFSET
★ DPT. FOTOGRAFIC

SANT CRISTOFOL, 116 TEL. 266117
S'ARENAL DE MALLORCA

SA NOVA
IMPREMTA
DE
S'ARENAL

ASCENSORS ASPE

**Montatges i Reparacions
Tota classe D'ascensors**

**Carrer Marineta, 7
Tel. 26 62 32 - 54**

la NORMA

per TISNER i ESQUERRA

JA TINC DEU ANYS. EM VAN POSAR...

...EL NOM DE NORMA (ÉS BONIC, O?) I EM VAN DUR...

AL REGISTRE CIVIL. ARA QUE HE CRESCUT HE DESCUBERT UNA COSA QUE EM FA RABIA:

COM DESTROSSA EL CATALA LA GENT QUE L'HAURIA DE PARLAR BÉ!

HI HA UN MUNT DE PERSONES QUE EL VOLDRIEN APRENDRE, PERÒ NO LES AJUDEM PAS! MAL FET, NOIS!

SI EL CATALA ES COSA DE TOTS SOM-HI, DONCS!

Tiresias i el plaer del sexes

Joan F. Mi

Aquesta temporada sembla que circula amb èxit notable una pel·lícula, teatral i real com la vida, on una senyora explica les desgràcies de la seva existència davant, i amb l'ajuda, del seu ex-marit. *Función de noche*, es diu. Les dones que tinc a l'abast de la conversa —parentes i amigues, vull dir— me n'han parlat considerablement impressionades. Diu que hi ha un moment de terror (per al públic i per a l'ex-marit) on la senyora declara que, amb quatre homes que ha tingut, val a dir un legal de papers i tres no, mai no ha gaudit d'un orgasme. No d'un orgasme còsmic i absolut, de doctrina de W. Reich o de Cooper, sinó d'un orgasme com cal, com els que ens corresponen al comú dels mortals. Res.

Quan m'ho han contat, m'he quedat molt trist. Ja sé que no és el primer cas de dones sense orgasme en la vida: que n'hi ha per milers i milions. No és just. I no és just, no tan sols pensant en el "greuge comparatiu" respecte als homes que habitualment —això diuen— s'ho troben més o menys fet, això. La cosa és molt més lamentable, perquè la Mare Natura, que de vegades l'encerta, ha dotat les femelles de l'espècie humana de tals capacitats de plaer (no sé si per compensar-les d'altres inevitables dolors) que és un crim imperdonable que quedin sense profit.

Més que més, si considerem que aquesta particularitat és ben antiga i coneguda. Encara que les dones només ara sembla que comencen a acceptar-la de grat. Hesíode ja ho explica, i Apol·lodor i d'altres, a propòsit de la curiosa vida de l'endeví Tirèsias. El jove Tirèsias era un bon teba, descendent de les dents del drac, i fill d'Everes i de la nimfa Caricló, o sigui de molt bona família. És el cas que un dia

que passejava pel Citeró, muntanya acreditada, va veure dues serps en el moment que s'aparellaven, i va matar la femella. Immediatament, el noi va ser transformat en dona: però de debò, íntegrament. Així va passar els anys, fent ús normal de la seva condició, fins que un dia trobà una altra parella de serps com la primera, va matar el mascle i, hoi!, tornà a ser home com abans. La seva experiència, per tant, era única.

Els déus, naturalment, n'estaven assabentats, i un vespre que Zeus i Hera discutien acalorats (discutien cada dia, això és sabut) sobre quin dels dos sexes obté més plaer en l'amor —Zeus deia que les dones, Hera que els homes—, en vista que no es posaven d'acord i allò podia acabar malament, van cridar l'únic expert en la matèria. Tirèsias tenia una mica de recel, però finalment va declarar que la dona gaudeix exactament *nou vegades* més que l'home. Tirèsias era un home honrat, i coneixia la vida, és a dir les vides, i va parlar amb tota veritat i puresa de cor, malgrat la por que li feien les enrabiades olímpiques de la divina Hera. La qual, furiosa per la revelació del secret, el va deixar cec de per vida. Gràcies que Zeus, en compensació, li va atorgar el do de la vidència i el de viure el temps de set generacions. Així, l'home es va anar guanyant la vida durant molts anys, fins que un dia, fugint de Tebas, begué aigua massa freda de la font Tifusa i va morir de les resultes. Però fins i tot a l'Hades, on tothom llanguix amb l'ànima buida, va conservar la plenitud de les seves facultats mentals. Tal era l'agraïment de Zeus per l'íntim secret que Tirèsias li havia revelat.

Doncs bé, o Zeus i Tirèsias es van callar el secret ben callat, o el personal en tot cas no ha sabut fer cabal de tan important re-

velació. És realment increïble: i per segles i segles els homes —els mascles— tan pagats de la seva novena part de plaer, tan orgullosos, pensant que és tan gran cosa! Il·les dones desaprofitant, tan sovint que ha estat gairebé regla general, les seves nou parts senceres! Encara pitjor: si alguna dona ha volgut posar efectivament en acte la seva superior potència, els homes, acollonits, se l'han mirada amb por, amb escàndol, com una obra del dimoni, o a tot estirar com una pecadora comercial. Una desgràcia, per a les dues meitats de l'espècie.

Ara bé, per què Hera es va empenyar tant pel descobriment del secret diví i humà, i per què no el va proclamar *urbi et orbi* i el

va comunicar a les seves germanes, a veure si treien el cos de mal any, és cosa que no he acabat mai d'entendre. O potser que l'entenc una mica, però seria massa complicat d'explicar. Qui sap si ja estava alienada, la pobra. O patia d'un egoisme desmesurat.

No sé si Masters and Johnson, la Hitchcock, altres productors de best-sellers sobre el tema, deuen anar molt forts de mitologia grega: alguns dels seus descobriments fa mil·lennis que van ser descoberts, encara que, aïll, massa ignorats per l'economia política dels sexes.

En tot cas, jo tinc un gran respecte pel vell Tirèsias, i sóc un gran partidari de la divulgació del seu secret: il·la veritat per davant, i tots serem feliços!

Una model: Na Maria Cristina Tur

Na Maria Cristina Tur i Fuster, és filla d'En Vicenç Tur, un eivissenc que feia de fotògraf fins ara fa onze anys a s'Arenal. Ara en Vicenç viu a Formentera, regentant dues botigues de fotografia acompanyat de la seva dona.

Na Maria Cristina té 24 anys, va néixer a Ciutat de Mallorca i quan tenia dos anys va venir a viure a s'Arenal. És client habitual de Cas Baster. Allà, mentre bevem cafè ens conta la seva història.

Als 13 anys, diu, vaig començar a fer feina de model: primer al Salon Fontana, llavors al Salon Amapola, Modes Hormon, Eva Modes, Salon París

de Ciutat, altre vegada a Modes Hormon.

Durant aquest temps, Na Maria ha fet desfilades de models a Madrid, Saragossa, Barcelona, València, Lloret de Mar, Roses, La Corunya, París... A París hi va anar amb la Firma Pierre Garden que té l'exclusiva de Barcelona.

També faig publicitat, ens diu Na Maria Cristina: He fet el Casino de Mallorca, el Foro de Mallorca, El Hotel Costa Azul. Catàlegs de París a Roma de roba de platja. He sortit a les revistes de moda i pentinats: DUNIA, BRIGITTE.

Pentinats és un altre de les meves especialitats i en som model: llançament de pentinats, tints, campionats de pentinats... T'agrada el teu ofici? li demanam.

M'encanta, el que passa és que aquí no hi ha feina suficient. Per promocionar-me he de sortir a fora de Mallorca.

Com pot aprendre-se aquest ofici?

Cal anar a Barcelona, allà hi ha una escola de models. T'ensenyen a caminar, ballet, lluir la prenda...

Econòmicament, viu bé una model?

Les models vivim bé,

però no tant com la gent se pensa. Tenim moltes despeses i no podem estalviar massa.

Penses continuar model d'anys dins aquesta professió?

Això depen de si puc conservar la meua figura. Fins els 35 o 40 anys seguiré de model; després pens muntar una escola de models i un saló de models.

Na Maria Cristina és una drina. La festa en Tor Fuster (a) des Masserat perquè sempre du cotxe d'aquesta marca. En Tor va comprar el Palau d'Aymants ara fa tres mesos. Un bon partit, diria jo.

MATEU JOA

La gent

Els polítics de Llucmajor lleixen la revista de s'Arenal i solucionen la majoria de problemes que des d'ella denunciem. Es lo que toca. Els mitjans de comunicació serveixen per això.

Desgraciadament no passa el mateix amb els polítics de Ciutat. Recordem de passada que la part de s'Arenal controlada per Ciutat és molt més gran que la controlada per Llucmajor, encara que hi hagi ignorants que pensin que tot s'Arenal és de Llucmajor. Els polítics de Ciutat molt esporàdicament lleixen la nostra revista. Només n'Andreu Moreno, que viu a s'Arenal, hi està subscrit; el centrista Ballesster la rep durant l'estiu quan fa els caps de setmana a Cala Blava. La rep, encara que no la paga sempre, el Batle de Ciutat, que digué, a preguntes del de Llucmajor, que els seu Ajuntament no s'hi volia subscriure. No vull fiançar la independència de s'Arenal, digué. I bé, tampoc no la llegirà i no s'assabentarà de les opinions, necessitats i anhels dels 8.300 arenerals que habiten dins el seu terme municipal.

Tampoc ens posen cap anunci ni comunicat, això tant un ajuntament com l'altre. Mig milió de pessetes es va gastar l'Ajuntament de Ciutat en la promoció de Sa Rua; —ara jo pens que fan molt bé— gastaran molts de doblers amb rètols i anuncis de CATALA AL CARRER. La promoció en vistes a la normalització de la nostra llengua és ben necessària. Però a la Premsa Forana del terme de Ciutat, l'Ajuntament és quasi segur que no s'hi gastarà ni mil pessetes ni mil duros.

EN JOSEP PEÑALVER és un bon esportista i és un bon organitzador. Gràcies a ell tenim l'unic MARATHON autèntic de les illes. L'únic marathon de 42.195 metres. La llàstima és que a més de ser un bon atleta, sia de les persones més mal educades de s'Arenal. Que sia un dels castellanistes més reaccionaris i feixistes de

Mallorca. El diumenge de les carreres vaig anar a fer unes fotos dels atletes a la Plaça de les Meravelles, hi vaig anar de bona hora. EN MATEU PERELLO organitzador de l'acte em va pregar que xerràs pels micros explicant el que s'estava fent, que donàs els noms dels organitzadors, patrocinadors, donadors dels trofeus etc.

Ho vaig fer de bon grat. Vaig parlar, alternant amb la música, quasi dues hores. Quasi tota la gent de la plaça de les Meravelles era mallorquina i alemanya. Vaig parlar tot el temps en català i en alemany.

Un parell de dies més tard, en Peñalver me va dir el que no es pot escriure perquè havia parlat pels seus micros i no ho havia fet en castellà. "En espanyol, perquè estamo en España", —diu en Peñalver. Bé, amb aquesta gent val més no discutir-hi. Gent ancorada al passat, que no s'ha adonat que gaudim d'una Constitució, que ben prest tendrem un Estatut. Si se posa pesat, el jutge li haurà de dir quatre mots de la veritat. És que no hem de defensar els nostres drets?

En Manolo Rodríguez València, regidor independent de l'Ajuntament de Llucmajor, diu que no li agraden els partits polítics i que formarà una candidatura independent a les pròximes eleccions municipals de l'any que ve. Tindrà molta sort si es capaç de trobar els 17 candidats necessaris, les signatures necessàries per poder presentar la candidatura i els doblers per finançar-la. Els seus companys de candidatura se queixen i tenen tota la raó; en tres anys no els ha reunits ni una vegada per demanar-los opinió o per donar-los conte de la seva gestió municipal.

Els qui anam per la carretera de Cala Blava hem vist les pintades del Revolt d'en Tejero. No fa molt me va sorprendre agradablement veure que algú les havia modificat posant tejero, vaig pensar que la joventut de s'Arenal havia pres mesures "antigolpistes".

Fa pocs dies vaig saber que l'autor de la correcció és un matrimoni amic meu i pertanyent a l'associació de veïnats de Son Oliva. A s'Arenal predomina l'ultradretà i el "passota". Què hi farem?

Els funcionaris de l'Agrupació d'Hotelers estan que "trinen" a causa de les nostres crítiques del mes de març. Els directius, però s'ho prenen amb filosofia i no me retiran la seva amistat ni els seus anuncis. Enfadar-se no duu en lloc, dialogant s'entén la gent. El periòdic de s'Arenal té una secció de cartes al director —que som jo—. Puc prometre, i promet, —ben igual que en Suarez—, que totes les cartes que m'envieu seran publicades.

I és que per tot couen faves. LLUCMAJOR DE PINTEN AMPLE dóna una passadota al president d'Alianza Popular de Llucmajor que el farà anar copiu una temporada. També suggerim a n'En Joan Riera Moragues faci us de la bústia de les revistes locals. Els xaleteros i urbanitzadors il·legals votaran el seu partit a les pròximes eleccions. Ho sé de bona tinta.

De desbandada general qualifiquen els observadors polítics la baixa causada per la majoria d'ucederos arenerals a l'agrupació de Llucmajor. Era d'esperar si quasi tots els militants d'UCD de s'Arenal estan a favor de la creació del nostre municipi i quasi tots els militants d'UCD de Llucmajor hi estan en contra, l'agrupació no pot anar bé de cap manera.

Amb motiu del conveni col·lectiu, els sindicalistes han embrutat d'srpy moltes parets de s'Arenal. En temps de la dictadura estaven molt bé aquests mètodes. Ara, que hi ha una certa llibertat d'expressió, està molt lleig escriure per les parets i més lleig amb srpy. Què us passa estimats? Heu acabat el paper? Des d'aquesta revista, estariem encantats de defensar els nostres drets laborals que són els de la majoria de gent de s'Arenal i els vostres. Per què no començam?

La Plaça de la Vinya

Al carrer Trasimeno i a l'altura del Tokio hi ha una placeta. La Plaça de la Vinya. Està sempre plena de cotxes aparcats i a l'estiu i trobam un carro-mat de tir al blanc propietat dels Barrachina. La plaça és un triangle no massa gros on hi malviven cinc o sis pins, record del que era s'Arenal fa cinquanta anys; un pinar dins l'arenà.

La plaça no està remodelada perquè és propietat particular. Una propietat no gaire interessant perquè no s'hi pot construir, però propietat al cap i a la fi.

Qualque dia, serà adquirida per l'Ajuntament, remodelada... no s'hi pot fer gran cosa degut a la seva poca extensió, només un parell de bancs, potser un brollador...

Aquest darrer més hi han obert un TOP-LES de javaianes al bar de la cantonada que s'anomena BAR BEACH COMBER. Val la pena fer hi un voltí. L'ambient és molt agradable. Les javaianes són joves i guapes i les begudes tropicals de la casa ajuden a trobar-vos dins l'ambient exòtic de Javai.

Ben damunt el top-les hi ha la CAFETERIA

LUXEMBURG regentada per n'Elfrida Steinetz. Cafè i coca dolça és la especialitat de la casa. N'Elfrida parla el luxemburguès a més d'altres idiomes. La majoria de la clientela són ciutadans d'aquest minúscul país centroeuropeu. Jo diria que és la CASA DE LUXEMBURG DE S'ARENAL.

Al costat, una valenciana de parla aragonesa però que entén el català, ven pollastres rostits. Els podeu menjar allà mateix o endur-vos-los a ca vostra.

En George Miller és el propietari del bar al soterrani veïnat del Beach Comber. El bar està sempre ben ple d'anglesos; el seu nom, THE HOLE ON THE WALL vol dir en català, "el forat a la paret". Un altre bar i un suvenir estan allà veïnat, ara tancats. Ben prest obriran ara que comença la temporada.

A l'altra banda de la plaça se troba la PASTISERIA UNIVERS. Tota casta de pastissos hi podeu comprar. Aquesta pastisseria té la particularitat que us hi podeu asseure. La pastisseria es ben espaiosa, hi podeu prendre cafè

amb llet, xicolate amb ensaimades...

L'OLIMPIC BOWLING se troba al soterrani just devall la pastisseria. Vuit pistes automàtiques per a competicions oficials. Estan molt concorregudes especialment els caps de setmana. Un sector molt important de la joventut de s'Arenal és habitual a aquest local. L'amo en Jaume Pou n'és el propietari.

Damunt l'Olimpic Bowling hi ha un altre restaurant, un dels tres o quatre restaurants xinesos de s'Arenal. El seu nom és FORTUNA el nom de l'amo és Chan Pui.

EL SUPERARENAL, abans COP, és a l'altra costat de la plaça. En Josep Lluís Vicenç n'és l'encarregat. Quasi totes les coses bones per menjar i per beure es poden trobar al Superarenal a un preu sense competència.

CAN GUILLEM és el nom del bar a l'altra cantonada. Bons menjars mallorquins. Na Maria Àngels i na Maria del Pilar els vos serviran amb un somriure i no us cobraran massa...

Una bona plaça, la PLAÇA DE LA VINYA.

HOTEL PLAYA GOLF

BOTIGA DE
SOUVENIRS
OBJECTES
DE REGAL

PERRUQUERIES
DE
SENYORES
I CAVALLERS

INSTITUT DE
BELLESA
SAUNA-MASATGES
BEAUTY FARM

CTRA. ARENAL, 366 - TEL. 261824 - PLAYA DE PALMA (MALLORCA)

IMPREMTA I PAPELERIA

TIPOGRAFIA I OFFSET
S'ARENAL (MALLORCA)
CALLE P. RAFAEL SERRA, 21
TELS. 262769-263231

Argenteria i Rellotgeria MARINA

S'Argenter de S'Arenal Carrer Salut, 21

GELATERIA CONSUE

Tota casta de gelats i pastes per mullar-hi
C. Maria Antònia Salvà, 6
Telèfon 265428

L'enginyer del pagès

(conte rus)

En una petita ciutat russa, davant les portes de la vila mateix, hi havia una gran esplanada on, les diades assenyalades, se celebraven fires i mercats. Però enmig de l'esplanada hi havia una roca molt grossa que feia molta nosa als firers i mercaders, així com als traginers que havien de circular pel mig de les parades amb els carros i cavalls. El consell municipal, doncs, va fer cridar un parell d'enginyers perquè trobassin la manera de llevar aquella roca que era un gran destorb i diguessin quant costaria l'operació. Un dels enginyers, el qui pareixia més espavilat, va proposar de fer saltar la roca amb dinamita i després dur-se'n els trossos a un lloc on no fessin nosa —costa per avall, per exemple.

—Tot plegat —va dir l'enginyer—, costaria devers vint mil rubles.

El segon enginyer va dir que ell proposava un sistema més simple i més econòmic. Amb un bon rutlló o corró, que ell mateix procuraria, introduït davall la roca, la podrien desplaçar fins on convengués:

—I, comptant-ho tot, no costaria més de deu mil rubles. Ja veis com és un preu ben moderat, i a l'abast de tothom.

Llavors se va presentar un pagès, assabentat de la qüestió, i va proposar d'encarregar-se ell de l'operació. No en demanava sinó cent rubles.

—I com ho faréu? —li demanaren, estranyats de la proposta.

—És ben bo de fer: cavaré i faré un gran forat dins la terra, arran de la roca mateix, i escamparé la terra per l'esplanada. Fer caure la roca dins el clot serà un no res. En haver acabat, nivellaré el terreny i vet-ho aquí.

I així ho van fer. I per recompensar-lo li donaren, no cent rubles, com havia demanat, sinó dos-cents. I tots estigueren tan contents mai, llevat dels enginyers, que feien una cara un poc esmussa.

ASSOCIACIO DE VEINATS

Tots els dilluns a les 6
de l'horabaixa,
reunió al Bar Jamaica

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

Llucmajor: Pescadors, 19 Tel. 660246.
S'Arenal: Plaça dels Nins, 3 Tel. 264351.
Pista pràctiques, Tel. 661725.

CONSTRUCCIONS J. RIVAS MAS

ESPECIALISTES EN MANTENIMENT
D'HOTELS

CANONGE MATEU ROTGER, 25

TEL. 26 48 53

FORN CA'N DAMIA
Especialitat en: Ensaimades,
Coques cafeteria, Coques
de noces,
Pastisseria en general

Plaça dels Nins Telefon 266398
S'Arenal de Mallorca

CAFETERIA-BAR JOAN CARLES

(Abans Bar Manila) .

Plats combinats - desdijunis - variats - paelles - hamburgueses

Obert tot l'any
Carretera Militar, 629
Tel. 261032.

S. Mary

Venda de material fotogràfic.
Revelats i còpies en 24 hores
Descomptes especials per a residents.
C/ Marbella, 43
Enfront de l'Hotel Kontiki.

Els dilluns a les 9,30 En Tomeu Sbert informa des de S'Arenal.

• Els dilluns —quan el primera regional preferent ha jugat a casa— a les 8'30 i per F.M. En Mateu Joan dona la crònica esportiva.

Els dimarts a les 13,30 a la veu dels pobles, En Mateu Joan informa des de S'Arenal.

RADIO POPULAR ES COSA NOSTRA

La nit

BACOMO

Cada vespre a partir de les 9,30, música de disco.

FLASH

A partir de les 10, cada vespre, discoteca.

CLUB LATINO

Divendres, dissabtes i diumenges, a partir de les 10, dues orquestes.

BOLERO

Cada dia, de 15,30 a 19, gales tercera edat. Divendres, dissabte i diumenge, a partir de les 22, ball amb orquesta.

BINGO BAHIA DE PALMA

Servei de bar i snack. Carrer del Gran i General Consell, 38 - S'Arenal de Mallorca.

CANNABIS

Cada vespre, música de

disco, dissabtes i diumenges gales juvenils a l'horabaixa.

Club El Buho Verde BAR TOP-LESS

A partir de les 21,00 ambient molt agradable. Platja de Palma, entre balnearis 6 i 7.

DISCO CHIC

Cada vespre a partir de les 10.

Tres videos, quatre bars i un conjunt de fontanelles i plantes que us transportaran a nits meravelloses.

Platja de S'Arenal, Balneari, 3.

Nigth Club MAKIAVELO

Cada setmana de divendres a diumenge. Bonet de Sant Pere, amb el seu show especial i la gran orquesta Badia de Palma amb la seva genial cantant Carol.

Platja de Palma, sortida no. 5

OTAN i bases

Les Federacions d'Associacions de Veïnats participants a la XII trobada d'A.A.V.V. reiterem la nostra oposició a l'ingrés d'Espanya a l'OTAN expressada ja a anteriors trobades i manifestem la nostra repulsa per la forma antidemocràtica amb què el govern ens l'ha imposada, ignorant la voluntat del poble espanyol expressada a múltiples manifestacions realitzades per tot l'Estat Espanyol així com en sondeigs d'opinió que demostren que més de les tres quartes parts de la població sollicitava la celebració d'un referèndum.

Per últim, volem fer constar la falsa informació i ocultació de dades realitzades pel partit del govern amb referència al significat i conseqüències de l'ingrés d'Espanya a l'OTAN.

1.- NEUTRALITAT. En contra de les manifestacions realitzades pel Govern, Espanya podria ser

neutral a una possible guerra mundial de la mateixa mena que ho fou a totes les anteriors, sempre que no ingressas a cap bloc militar i se desmuntassin les bases ianquis actualment existents. El poble espanyol ha de saber amb claretat que l'ingrés a l'OTAN significa participar a la pròxima guerra mundial.

2.- ASPECTE ECONOMIC. La xifra de despeses que dona el Govern, se refereix únicament a les despeses inicials per esser membre, ocultant la qualitat necessària per homologar el material bèl·lic espanyol amb els dels altres països membres. Ens llançam a una boja carrera armamentística davant la "necessitat" de "defensar les nostres ciutats, instal·lacions estratègiques, centrals nuclear, etc..." contra els atacs de l'altre bloc convertit en enemic amb el nostre in-

grès a l'OTAN. Això significa que unes qualitats cada vegada més importants dels presupostos generals de l'Estat se destinaran a fins bèl·lics en detriment de les quantitats necessàries per afrontar els greus problemes que en aquests moments te plantejats el país (atur, vivenda, sanitat, ensenyança, etc...)

3.- També és fals que l'ingrés a l'OTAN sia una garantia contra el "golpisme" i el faixisme. Basta recordar que pertanyeren a l'OTAN el Portugal de Salazar, la dictadura grega dels coronells. Molt recentment l'OTAN està implicada en el cop militar a Turquia que ha causat nombroses víctimes, executades o torturades per l'actual govern, així com la supressió de les institucions i activitats democràtiques en aquell país. Molts al contrari, veim que la pertinença a l'OTAN pot propiciar

el "golpisme" quan se tem l'arribada al poder d'un govern més progressista en un país membre.

4.- El poble espanyol ha de conèixer també les conseqüències en cas d'entrar en conflicte bèl·lic, on l'objectiu prioritari serien les centrals nuclears (no sols com a font d'energia sinó sobretot per fabricar-s'hi el plutoni, utilitzat en la construcció de bombes atòmiques). El bombardeig d'una sola central nuclear, amb la consegüent dispersió de la radioactivitat continguda, faria inhabitable durant varis anys més de la tercera part del territori nacional.

Davant la falsa informació suministrada pel Govern, creim necessari que les A.A.V.V. ens esforcen per a donar una informació veraç als ciutadans sobre les greus repercussions del nostre ingrés en aquest bloc militar agressiu.

NIGHT CLUB

MAKIAVELO

Cada setmana, de divendres a diumenge
Bonet de Sanpedro amb el seu show
I la Gran Orquesta Badia de Palma
amb la seva genial cantant CAROL

Platje de Palma, sortida no. 5 - Telèfon: 26 32 57

ESRIGARES

REPARACIO I VENTA

Tota casta de bicicletes i ciclomotors

Netetja de radiadors

Carretera Militar, 118

Telèfon: 26 35 56.

RESTAURANT MONTEBELLO

Bodes, comunions, banquets

Preus especials per a dinar de companyonia

Menú nins comunions a mitat de preu

Grans jardins-tenis- futbol sala-jocs infantils-piscines

Urbanització Les Palmeres. Carretera del Cap Blanc. Telèfon 265020

Disco

CHIC

TRES VIDEOS - QUATRE BARS
Un conjunt de fonts i plantes que el transportaran a les nits meravelloses de CHIC.

Frente Baleario 3
Playa de Palma

STEAK HOUSE

Festival

Especialitat en
carn a la brasa i
pastes italianes

Hotel Festival

Platja de S'Arenal
Sortida n.º 5

Les Palmeres nova associació de veinats

Just passat Cala Blava anant cap al Cap Blanc ens trobam amb una urbanització florent, Les Palmeres: un bloc d'apartaments, una quarentena de xalets, molts de solars, tot presidit pel Restaurant Montebello, que n'és del local social.

Una visita al Restaurant Montebello és sempre agradable. El lloc té unes instal·lacions fabuloses de bar, restaurant, jardins, pistes de tennis, piscines, jocs infantils... però té sobretot la cordialitat, la bona acollida dels seus propietaris: En Pedro Blanco i la seva dona, Na María Luz.

Allà ens informen de la recent creació d'una associació de veinats i ens donen l'adreça del seu president: N'Ernest Llofriu i Pou, persona també cordialíssima que viu a una finca envoltada de vuit quarterades de pinar i conradis fent partió amb Les Palmeres. N'Ernest ens rep acompanyat de Na Sílvia, una parisencina molt bufona, que és la seva dona, i una colla de dobermans que, si no hi fossin els seus amos, serien ben perillosos.

Per què aquesta nova

associació de veinats? De manam.

La zona estava abandonada. Ens adonarem que fent peticions i instàncies a nivell individual no aconseguíem quasi res. Ara des que tenim l'associació ens escolten i resolen els problemes de l'urbanització.

La gent, collabora? Fa feina dins l'associació?

La gent se limita a pagar la seva quota. De la directiva som quatre els qui feim la feina.

Teniu molts de socis?

Som una quarentena. Hi ha uns 250 propietaris la qual cosa demostra el poc interès de molts d'ells.

Quins objectius us heu proposats pel 82?

Primer; captació de socis. Ens agradaria tenir un mínim del 80 per cent dels veinats.

Segon: Aconseguir la instal·lació telefònica. Ara hi ha a tota l'urbanització 3 telèfons. Les previsions són que la primera petició sia d'un bloc de 40 apartaments. L'Ajuntament de Lluçmajor ha sol·licitat l'obertura de s'iques per instal·lar les línies telefòniques. Esper que a la tardor comencin les obres.

Tercer: Fer complir de

totes passades el reglament intern de l'urbanització: combatre el barraquisme, tinença d'animals de corral, construcció de voravies...

Pareix que l'Ajuntament de Lluçmajor ha aprovat o està a punt d'aprovar una urbanització a Capocorp Vell. Tu, què opines de l'aprovació de noves urbanitzacions dins el terme de Lluçmajor?

Estic rotundament en contra. Mentre hi hagi mils de solars sense edificar, mentre no s'hagin edificat un mínim del 40 per cent de les urbanitzacions col·lindants, jo no autoritzaria cap nova urbanització.

L'entrevista s'allarga, s'està bé vora la foganya bevent café, enraoant amb N'Ernest i Na Sílvia. Ella entén bé el català, més que el mallorquí—em diu—i està encantada de viure a Les Palmeres tenint cura el seu home i dels seus dobermans. Només es queixa de la manca de telèfon, noltros esperam que ben prest en tenguim.

MATEU JOAN

Cala Blava

Amb l'arribada de la primavera, Cala Blava se desperta del seu somni hivernenc.

El dia de Sant Josep hi vaig anar a vendre diaris. No hi havia anat de tot l'hivern; tal volta per això, la majoria de la gent me va acollir amb simpatia i curiositat. Tothom volia el nostre periòdic. L'Ajuntament de Lluçmajor cuida aquella urbanització: les faroles totes s'encenen, els arbres morts han estat replantats, els carrers estan nets, la gent és amable...

Un lloc dels millors de Mallorca per a viure i que ara amb l'allargament de l'autopista de l'aeroport se trobarà a un quart d'hora de Ciutat.

A Cala Blava i a Bellavista—que formen un sol

nucli de població—hi viu poca gent, la majoria son estiuetjants o gent de cap de setmana. Entre aquests darrers hi ha quasi tota la oposició de l'Ajuntament de Ciutat i un parell de caps de negociat de Cort.

Els regidors Ballester i Balle hi tenen un apartament i el regidor Artigues fa comptes de

llogar-ne un. En Moll i en Vaquer també hi passen dissabtes i diumenges.

L'església de Cala Blava, és, potser única a Mallorca. Un altar que s'alça davant una explanada. Quants de voltros ha vist l'església de Cala Blava? Val la pena visitar-la i està ben aprop.

El president del Club Parroquial

El seu nom és, Antoni Sales i Rotger. Va néixer fa 19 anys a Ciutat, en fa 15 que habita a S'Arenal.

Es jugador de futbol a l'Arenal de primera regional preferent, fa el servei militar com a caporal d'aviació i recentment fou elegit president del Club Parroquial Tots Junts.

Li feim unes preguntes.

La joventut passa de tot. Tu, també passes de tot?

Políticament sí.

De totes maneres tu fas feina pel nostre poble i pels altres joves dins un club juvenil i això es fer política encara que no de partit. Es així?

Així és. No estic dins cap partit perquè els polítics només miren de guanyar les eleccions, quan han sortit elegits no miren més pel poble. Els joves som idealistes i no ens trobam bé dins cap partit polític.

Tu ets president del

club de joves. Com et veus?

Després que el grup Sa Plaça va entrar a formar part del club hi ha hagut una total renovació en la mentalitat i manera de funcionar del club. Ara, després de l'elecció de la nova directiva, pensam fer molta de feina.

S'Arenal és un poble amb molta delinqüència, atur, alcoholisme, droga. Que podeu fer des del Club per paliar aquests problemes juvenils?

El club pot donar una alternativa a tots els joves que estiguin cansats d'aquest ambient corrupte. Els joves de S'Arenal trobaran al club, amic i entreteniment: futbol, basquet, tennis de taula, excursionisme, teatre, escoltisme, periodisme ja que feim una revista periòdica...

Com funcionau econòmicament?

La parroquia ens cedeix els locals del club i les monges també ens

ajuden. Rebem qualche ajuda dels ajuntaments i de les caixes d'estalvis especialment per a les festes del poble.

T'agrada S'Arenal?

Es el poble on me trobo millor.

Li manca qualche cosa?

Consciència de poble. Som una barreja de gent de pertot arreu.

Independència de S'Arenal?

Es un objectiu a què hem d'arribar un dia a l'altre, però el veig difícil.

Al·lotes d'avui

Aquests dies, l'atletisme és notícia a S'Arenal després del Marathon del mes passat. Entrevistarem una atleta, una atleta que té la costum de ser la primera a les carreres que corr.

Es Na Pilar Guillem i Fernandes. Té 16 anys, ha acabat 8 d'EGB i està, com la majoria de la nostra joventut, en atur forçós.

Li demanam. Tu guanyes totes les carreres; per què no prengueres part en aquest Marathon?

Quaranta-dos quilòmetres és massa per una dona. Les dones feim un màxim de vuit quilòmetres.

Quina fou la darrera

cursa que guanyares?

La que fou organitzada per l'Associació de Pares de Sant Vicenç de Paül, eren cinc quilòmetres, i vaig arribar la primera.

Tu has nascut a S'Arenal, entens el mallorquí però no el parles, per què?

No m'agrada parlar-lo mon pare i ma mare no són mallorquins i no me n'han ensenyat.

I la televisió, t'agrada quan parla en català la mires i l'escoltes?

Sí, la mir i m'agrada, sobretot quan hi ha programes d'atletisme.

I S'Arenal, t'agrada?

M'agrada molt, és un

bon poble.

Què li manca?

Un camp d'esports.

Canvi de direcció

Durant aquest mes de març que s'acaba d'escolar, l'església de S'Arenal ha estat notícia amb el canvi de direcció de la Parròquia major que és la de la Mare de Déu de la Lactància.

El rector, Mn. Bartomeu Gomila se n'ha anat de capellà a la Residència d'ancians de la Bonanova després de 15 anys al front de la parròquia.

Aquest ha estat motiu d'homenatges i despedides. El primer diumenge de mes, al vespre el Bisbe de Mallorca, D. Teodor Ubeda va concelebrar missa solemne ajudat pel Vicari episcopal de zona i la majoria dels capellans de l'arxiprestat de S'Arenal. El Senyor Batle de Llucmajor, D. Miquel Clar va presidir la assemblea acompanyat del delegat de l'Ajuntament a S'Arenal, D. Manuel Rodríguez, i altres veïnats prominents. La coral de Llucmajor va cantar durant la celebració i les nines de ca ses monges van ballar el ball de l'oferta. Acabada la missa hi va haver refresc a ca ses monges.

El dissabte següent al Restaurant Piscis una seixantena d'Arenalers es reuniren en dinar d'homenatge al rector que se n'anava. Als postres, D. Antoni Galmés feu el parlament que reproduïm a continuació, parlament que explica bé els esdeveniments eclesials d'aquest dies.

Jo sense més mèrits que esser el que més anys duc damunt s'esquena, vos dic, senyores i senyors, que:

Hi va haver un bon dia que en Pere Canals, quan se va sebre cert que el nostre Rector se n'anava, me digué: "No troba que hauríem de fer qualche cosa per despedir D. Bartomeu? Aquest home que amb la seva gran voluntat, treball i un poc de caparrudesa, ha estat capaç de fer que S'Arenal tengués el temple que necessitava, que ha procurat per tots els medis donar instrucció religiosa als nostres fills, atendre vells, malalts i necessitats i que en temps passat formà aquell grup "S'Ajuda", que li feren costat per fer beneïdes i festes a fi d'intentar que la parròquia fos el nucli d'unió d'un poble, que encara no,

té ni totes les virtuts, ni tots els vicis d'un poble i que durant quinze anys ens ha aguantat. Per tot això creguerem que era just i necessari fer qualche cosa.

Un altre bon dia cridarem una partida de feligresos, explicant-los s'idea. Tothom va estar de complet acord i va quedar constituïda una informal Comisió, sense President, ni Secretari, ni contador, ni tresorer. Tots s'oferiren per fer el que fos i aportar el necessari o convenient. Així ha anat la cosa.

Un parell foren a visitar el Sr. Bisbe per exposar-li l'idea, que li va pareixer molt bé. Prometé la seva assistència, cosa que va complir a tothom va complaure. Noltros mai li podrem agrair complidament.

D'acord amb l'Arquitecte Sebastià Gamundí i el mateix Sr. Bisbe, s'encarregà una placa de ceràmica que donarà per molts anys testimoni d'agraïment a D. Bartomeu. En Sebastià Gamundí féu el projecte de la placa. D. Nofre Roselló cuidà de la seva realització, un i altre sense cobrar cap centim, i Mestre Bernat Gelabert per mateix preu la col·locà.

Llavors havíem de do-

nar qualche cosa per menjar i beure a aquella gentada que va acudir diumenge a vespre a deixar testimoni de la seva estima a D. Bartomeu, i sense esperar la lectura del evangeli de demà de la multiplicació del pa i el peix, se produí un altre especí de miracle per obra i gràcia de la intervenció d'en Pedro Canals, d'en Francesc Mut des Monterrey i d'en Bernat Ribes. Tots els forners de S'Arenal abastiren de coques, patatilla, cocarrois i ensaimades. En Nadal, de vins; San Miguel, Starturie, Dam, de cerveses; les cases de Coca-Cola i Kas, de les seves begudes. Tampoc mancà el xampany. Les taules i les estovalles foren posades per les sempre servicials monges nostres i el servici, sempre difícil en aquestes gentades, diligentment fou cubert per les atletes i els joves del club parroquial "Tots Junts". Així sortí de simpática aquella inolvidable funció de despedida al Senyor Rector.

Per acabar d'aredonar la cosa les tres Caixes d'Estalvis establertes a S'Arenal han contribuït amb 10.000 ptas cadescuna per ajudar a portar la creu d'aquest homenatge tant lluit com merescut. El Sr. Batle de Llucmajor, per acabar de donar esplendor a la festa, feu

venir la Coral de Llucmajor, que, com sempre delectà als assistents i ha donat més to a la festa honorant-nos amb la seva assistència.

Els altres que formaren la Comissió informal, lo únic que hem fet o procurat fer és procurar aixemar la síquia per on han corregut les abundoses aigües d'aquest homenatge sense oblidar que els membres corresponsals de premsa han ben cuidat de fer-lo conèixer i que En Damia Tomás amb en el resum contable publicat ha procurat deixar la cosa dels doblers de la construcció del temple clara.

Hem deixat per lo darrer, perquè serà l'acte darrer del homenatge, dir a D. Bartomeu que acordarem entregar-li un record i testimoni de la nostra estima: un pergami firmat per tots noltros, que artísticament ha cuidat de la seva confecció en Sebastià de l'impremta Bahía, que també el regala i ell l'entrega.

Gràcies a tots per la seva col·laboració, la seva ajuda i la seva assistència i a vostè D. Bartomeu que conservi un bon record d'aquest nostre S'Arenal, com tots noltros el guardarem de vostè.

Carta oberta a tots els arenalers

Es evident que en el mes de març s'ha produït un canvi important dins la vida del nostre poble. El 14 Mn. Bartomeu Gomila s'acomiajava de la parròquia després de quinze anys de servei. Jo, en Miquel Ambrós, el substitueix en la direcció de la parròquia quan fa un any i mig que som el vicari. M'agradaria, doncs, fer una presentació.

Tinc quaranta anys, dels quals n'he passat 20 fora de Mallorca: deu a Barcelona i deu a Munic. Ho dic, perquè l'absència tan prolongada fora de Mallorca m'ha duit a conèixer gent, cultures i maneres de viure molt diferents del que trobam per aquí. Això explica el fet que potser el meu estil de viure i de fer les coses no sigui ben bé el que un sol veure en persones que tenen un càrrec com el meu.

Com veig jo la meua tasca? Senzillament som una persona que està a la disposició i al servei de tots aquells qui em necessitin. No vull títols ni dignitats —de fet no tenc ni el títol de Rector de S'Arenal—. No som més que això: un servidor que ha pres la responsabilitat de la parròquia. Per tant, el centre dels meus interessos i esforços serà sempre la persona humana en la seva dimensió transcendent, que vol dir en la seva dimensió cristiana. Jo sé que aquesta tasca és molt delicada i que tenc els meus defectes i limitacions. Això vol dir que no sempre faré les coses ben fetes i necessit evidentment la vostra col·laboració i la vostra crítica. Jo mai he defugit la crítica; tot el contrari, l'accept amb gust. Però m'agrada que la crítica sigui franca, sincera i oberta; les murmurations per darrera o les cartes de denúncia i acusació als meus superiors són coses impròpies d'homes i de cristians i, a més, no las tindrè en compte.

Amb això he encetat un tema que avui en dia és actual dins la nostra Es-

glésia mallorquina. Em referesc a la corresponsabilitat de tots els cristians dins l'Església. Es a dir, l'Església no és cosa exclusiva del Papa, dels bisbes i capellans, sinó de tots els qui professam la nostra fe en Jesucrist. Si traduïm aquesta idea en un llenguatge que pugueu entendre tots, diré que corresponsabilitat vol dir això: La Parròquia no és meua ni del Bisbe ni del grupet de gent que vulgui col·laborar més estretament amb mi. La Parròquia és de tots vosaltres, l'hem de sentir com a cosa nostra. Pensau que jo un dia me n'aniré; vosaltres, en canvi, quedau. La meua intenció és d'informar regularment de totes les activitats que farem. Tothom està convidat a participar en la vida de la parròquia i a aportar-li el seu granet d'arena. Jo voldria que tots anessim ben units i que a poc a poc dins S'Arenal s'agafés consciència de poble. Per a mi no compten les idees, sinó únicament les persones.

A tots vosaltres dedic els meus esforços i les meves il·lusions, però vos deman també que m'ajudeu en les meves limitacions.

Ben vostre
MIQUEL AMBRÓS I
ALBERTI

MERCERIA L'ESPERANCA

CONFECCIO I
MUNTATGE
DE CURTINES

Carrer Salut, 18. Telèfon 26 54 09.

ELECTRO TUR

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES
INDUSTRIAL
MONTATGES ELECTRICS
ENERGIA SOLAR
FOTOVOLTAICA CALORIFICA
AIGUA CALENTA I LLUM
ANTENES COLECTIVES
PORTERS AUTOMATICS
PRESSUPOSTOS
Telèfon 260171

Sbertades esportives

per gentilesa de

AGENCI D'ASSEGURANCES A S'ARENAL MARE NOSTRUM

Carrer d'en Bergues, 50

Tel. 26 53 74

El S'Arenal funciona millor. Després de la neta i clara victòria en el "Camp del Molinar, contra el Rotlet es va aconseguir una altre important demostració de millorança en el "Camp Roses" contra el Cultural derrotantlo per 2-1. Marcaren els gols areners en Carles Mayero (de penati) i n'Evangelista.

Moment, en que el preparador Martí III rep una placa de plata de mans del metge federatiu pugilístic Dr. Bernat Roca en presència del president de la Federació Balear de Boxa.

L'equip considerat titular, desde que l'entrena en Pep Dolç es pot dir el següent: Pascual: Ridri, Mir I, Carlos Mayero, Morillas, Alemany, Layos, Fortu, Evangelista, Ordóñez, Blas. Aquest fou el conjunt que triunfà del Cultural. Amb alguns canvis, naturalment, els citats son el jugadors que conseguiran salvar la Regional Preferent ¿Estau d'acord o no?

Angulo, un jugador del qual se esperan bones coses.

Pasqual, un jove porter que estava postergat. Ara triunfa en el primer equip arener. Pasqual es formà també en el juvenil del Parroquia Arenal.

A la "Cafeteria Derby" es celebrà el "IV Torneig de Billar Americà", amb participació de 34 jugadors. Fou molt disputat

vice-presidents i com a directius estaven en Sebastià Vallespir; Nofre Llinás, Josep Oliver, Josep Oliver pare (e. p. d.) Boni Alsina; Toni Martí; Bartomeu Rigo (e. p. d.); Gabriel Rebassa; Damià Pallisa; Fernando Frau; Josep Melis; Toni Tomás i Tomeu Sbert. Les primeres setmanes figurà com entrenador en Toni Martí.

En el primer partit oficial, en II Regional, es triunfà del C. D. Tripolinos, de Manacor, per 3 a 2. La part física i tècnica corresponia a Santiago Navarro (ex-jugador del Sabadell i Constància d'Inca) i l'equip que es va alinear aquell dia fou el següent: Amengual, Cozano, Mateu, Baranda, Luchas, Benjamín, Ramon, Rubert, Navarro, Daniel, Nadal. Marcaren pels areners Navarro, Baranda i Rubert.

El "Club Boxeo S'Arenal" té un nou entrenador. Es tracta d'en Bocanegra Pérez. Fou boxejador amateur; ara viu a S'Arenal i està ja preparant a alguns joves promeses pugilístiques que ben prest debutaran a una vetlada a Ciutat. El gimnàstic arener està situat en el pinar de Son Verí. Al costat del "Camp Roses".

El que fou gran campió d'Espanya, en la seva

joventut i ara preparador nacional titulat, en Martí III, també viu a S'Arenal i es probable que ajudi a preparar nous elements. L'experiència de Tomeu Martí sempre es molt interessant. ¡Endavant Tomeu!

En el Club Náutic S'Arenal s'estan preparant moltes proves, elevat nombre de regates de diferents categories. El president Joan Miguel Catany i la seva junta directiva estan treballant per millorar temporades d'estiu anteriors.

Destaca sobretot en aquestes darreres setmanes, l'esdeveniment que significa la vinguda del Príncep d'Astúrias, el qual participà a dues proves de vela "Clase 420". Aconseguir a la primera d'elles el lloc 8é i en la segona el 2on. lloc, proves que corresponien a la regata de campionat de Balears.

El Príncep Felip formà parella com a proel amb en Santiago Cañellas i Paul Maes respectivament. Diuen que la vinguda del fill de don Joan Carles i donya Sofia significarà una data important dins l'història arenalera.

Foren campions de Balears en "Clase 420" l'embarcació "Dominguero" i en la categoria "Finn", triunfà l'embarcació "Pastenaga".

El president del C. N. S'Arenal, senyor Miguel Catany entregà al Príncep Felip una artística joia amb una inscripció alusiva. Tot un detall el tingut pel club marítim de S'Arenal.

SBERT

Quatre trets mataren al retratista Manuel Díaz Larios

El dimarts dia 16 de març moria al seu xalet de S'Arenjassa el conegut fotògraf y taxista arenaler Manuel Díaz.

Segons indicis, la seva companya na Margitta Neumann li va pegar quatre trets amb una carabina "Winchester", calibre 22 llarg, quan sortia del bany. La mort fou instantània.

A principis d'aquest mateix març, moria ple de ganivetades un home de llinatge Cano al carreró que no passa de davant la Pensió "Las Gaviotas".

Fa dos mesos, un estudiant de medicina se suïcidà al pis del número 22 del carrer Rafael Ramis Tugores. Un més després de fer-se suscriptor de "S'ARENAL DE MALLORCA".

Davant aquesta onada de violència difícilment superable a altre poble de Mallorca, cal preguntar-se. Què passa a S'Arenal?

Es que la convivència és tan difícil que hi ha gent que se lleva la vida perquè no pot aguantar més?

Es que anant de nit pel carrer correm el perill de morir ganivetats dins un carreró fosc?

Manuel Díaz.

Es que dins ca nostra mateix, correm el perill de morir a trets, a mans de la nostra estimada?

S'Arenal, com tots els pobles en formació és conflictiu. Gent venguda de tot Mallorca, de totes les contrades espanyoles, de tot Europa i d'altres continents. Gent de totes les races, llengües, i religions fan que la convivència sia difícil i perillosa.

Remeis?

Pels més petits, pels infants nascuts aquests darrers anys a S'Arenal, pot ser si que n'hi ha. Una educació ètica i religiosa com cal dur-los a una convivència pacífica i feliç. Mentrestant, potser, la policia és l'única solució.

Inka Margitta.

HOTEL BAHIA DE PALMA

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

Sala de jocs
AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

CAFETERIA SANT DIEGO

COQUES DOLCES CADA DIA
I AL VESPRE MUSICA DE PIANO

Tothom pendent del Barça a través de la televisió

La primera transmissió d'un partit de futbol en català per televisió va ser seguida amb gran interès a s'Arenal i a Mallorca, al igual que a la resta dels Països Catalans.

Els bars de s'Arenal estaven l'horabaixa del primer dimecres de març, plens de gom a gom de clients, —la majoria immigrants—, recordem que el 72 per cent dels areners són de parla castellana.

Els areners, tant els qui parlen català com els qui parlen castellà, ens alegrarem de veure i escoltar per primera vegada dins l'història, un partit de futbol televisat en la nostra llengua.

El Barcelona va vèncer al camp del Lokomotiv Leipzig per 3 a 0 en una segona part de bon joc.

Que es continuï amb els partits de futbol televisats en català. Donada la gran quantitat d'espectadors que això comporta, és ben desitjable.

També ho seria que al futbol de s'Arenal la nostra llengua començés a ser sentida. Ara, amb els altaveus de l'Associació de Veïnats, tenim oportunitat de fer sentir la veu i la llengua de Mallorca.

Llengua que és tan bona com qualsevol altra de la Terra i a més és la nostra. O no?

POLLASTRES ARENAL

TRASSIMENO, 41 (DAVANT EL SUPERMERCAT COP)

POLLASTRES A L'AST PER ENDUR-VOS A CASA
TELS. 261352-265007

El "Mallorca", menys que un club

El "Real Club Deportivo Mallorca" és el producte del que fou, fa temps, la "Real Sociedad Deportiva Alfonso XIII" que, per raons no pas esportives, va passar a ésser el "Club Deportivo Mallorca" i, ara com ara, és el "Real". La gent, emperò, en diu el Mallorca, i els seus incondicionals, que no ho son tant, car fluctuen com les cotitzacions de la borsa, l'anomenen el Mallorquet. Ells, a la vegada, són el barralets i, quan, de vegades, acompanyen a l'equip fora de l'illa, canten, a l'autobús i al camp, Sor Tomaseta, on sou.

Planas Sanmartí

Si deixéssim les coses, així, qualsevol lector no iniciat, en pensaria, del "Mallorca", que és un club molt mallorquí. I aniria errat. Perquè no ho és ni poc, ni molt: no ho és gens. El "Mallorca", ni és un club, ni és mallorquí d'arrel. És un equip de futbol que reuneix, al seu entorn, mallorquins i forasters, sens cap mena

més de compromís que pels colors vermells, quan guanyen, i el cinema, la televisió o l'excursió quan les coses van mal dades.

Les directives no han tengut, mai, cap desig de formar un cos social i, per la seva banda, els socis no han cercat altre cosa que abaratir el seu presupost. Així, doncs, no ha existit ni l'orgull de tenir un nombre important de socis —només

es cercava la rentabilitat—, ni, tampoc, l'orgull d'ésser soci del club. Un, és soci perquè li convé. I prou.

Es més, a vegades, s'han rebutjat els socis per raons econòmiques i, aquests, es donen d'alta i baixa, segons la marxa del equip.

No hi ha club, no hi ha esperit social, no hi ha socis que tinguin l'orgull d'una antiguitat, d'un nombre baix —els nombres son falsos—, d'un pes a l'entitat. El Mallorca-club, no existeix. Existeix el Mallorca-equip i, per tant, el públic, soci o no, gaudeix o sofreix els efectes del balanceig dels resultats esportius.

Endemés, el Mallorca no és mallorquí. No empra, mai, ni la nostra llengua, ni la nostra bandera. Ni als castells, ni als assem-

Ceremonia d'expulsió?

Fa prop d'un mes escrivia en aquesta pàgina: «En la cerimònia d'inauguració del campionat mundial de futbol, que se celebrarà al camp del Barça i serà retransmesa a tot el món, el "senyal" de catalanitat no pot quedar reduït a una sardana. Hem d'utilitzar senyals que ens facin conèixer, que transmetin informació... Hem de fer conèixer que el català és la llengua pròpia de la ciutat i del país que té aquest gran estadi. És un senyal legalment emparat, i cap oportunisme, claudicació o interès no justificaria amagar-lo. I al costat de l'idioma, tots aquells altres senyals que defineixen una nacionalitat reconeguda.»

Ja tenim resposta: el «Real Comité» Organitzador del Mundial ha prohibit que apareguin les quatre barres catalanes damunt de la gespa del Camp Nou. El projecte de la cerimònia inaugural és dels publicitaris Leopold Pomés i Víctor Sagi i començava amb tota la superfície del camp plena de globus de colors; a la part de dalt els globus formaven la bandera blavosa de la Federació Internacional, i al llarg de tota la part de baix la bandera espanyola. En el cercle —els afeccionats al futbol poden imaginar-se el petit cercle central— una mena de medalló amb les quatre barres. Els trenta membres del «Real Comité» s'hi han oposat en bloc. Tota la resta de la cerimònia els sembla perfecta, l'únic que els molesta és la presència dels seculars colors catalans. (Sembla que toleren una bandea penjada en un dels múltiples pals). Segons «El Periódico», l'únic argument que el comitè del senyor Saporta ha intentat exposar és ben grotesc: «No pot exhibir-se en aquesta cerimònia una bandera

d'una nacionalitat que ni tan sols participa en el campionat». (La pregunta seria: per què no hi participa? És que ha estat autoritzada la Selecció Nacional de Catalunya, com ho és la del País de Gal·les, la d'Escòcia...?) La veritat és una altra: es prohibeix la visió de la bandera de la nacionalitat que acull la cerimònia inaugural. No fos cas que en veure-la alguns països es preguntessin què simbolitza i Catalunya fos coneguda arreu del món. La prohibició és tan enèrgica, diuen Emili Pérez de Rozas i Quim Regàs, que un membre del Comitè ha dit que si no aconseguissin de suprimir les quatre barres caldria argumentar que els 40.000 globus de gas heli són perillosos i hi ha risc de catàstrofe.

Tranquils, tranquils. Són els amos, i el cercle amb la bandera catalana desapareixerà del projecte. Un projecte que, si no m'equivoco, fou aprovat oficialment el gener de l'any passat —amb «senyera» inclosa— abans del 23-F... Si no saben com substituir-la, que hi posin un tricorni amb bigotis, als estrangers els faria molta gràcia.

Quant a l'idioma, també el català ha estat bandejat en les entrades que es vendran per a la cerimònia del Camp Nou. (Castellà, alemany, francès i anglès). Si en el cas de la bandera no hi ha res a fer —i és bo que ens adonem com ens tracten—, jo crec que la condició de cooficial que el català té legalment a Catalunya permet d'exigir en aquest cas la seva presència. I també l'ús públic en la cerimònia. Tenim arguments tan sòlids que no defensar-los seria una greu negligència.

Josep M. Espinàs

Pajarería ARENAL

VENDA D'OCELLS EXÒTICS I MENJAR PER A TOTA CASTA D'ANIMALS DOMESTICS

Plaça dels Nins, 26 - Tel. 267664 - S'Arenal de Mallorca

Amés disposam de:

CONSULTORI VETERINARI
ATÈS PELS DOCTORS J. BONET i J. LEOZ
VISITES, VACUNACIONS, CIRURGIA, ETC.
DIMARTS i DIJOUS, DE 7 a 9 DE LA NIT

LAS MARAVILLAS LLOGUER DE COTXES CAR HIRE

Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

bles, ni a les comunicacions, ni al camp per a dirigir-se al públic. Tot ho fa en castellà. Les pancartes de l'afecció son en castellà, els crits de guerra i d'alè, també. I, quan el públic ha de cridar el nom del seu equip, ho fa d'una estranya manera, tot cantant: "¡Mallorca-cá!, ¡Mallorca-cá!", desfer el nom de la nostra illa i pronunciant-lo en castellà. El Mallorca té un equip filial, el "Peña Madridista del Mallorca", que vesteix de blanc, como el "Real Madrid", l'equip preferit de l'afecció mallorquinista i de la gran majoria de llurs directius.

El "Real Club Deportivo Mallorca" és menys que un club mallorquí: és un equip de futbol pro-castellà. Això, no sé si es bo o dolent. Simplement és així.

Llibres ben arribats

En edició de "Sa Nostre" acaba d'aparèixer el llibre del nostre col·laborador i veí, n'Antoni Galmés i Riera, "CULTURA POPULAR MALLORQUINA-APLEC DE PAUTES". Es tracta d'un exemplar en quarta major, de 206 pàgines, imprès al Taller Gràfic Ramon, de Ciutat, en Soler Jover, en Miquel Morell i el propi autor del llibre.

Bona part dels originals que integren aquest "aplec de Pautes", procedeixen de les planes de "Perlas i Cuevas", revista de Manacor on apareixeren per primera vegada. Hi ha altres textos procedents de "Mayurca", "Flor de card", "Lluc" i "Sant Joan".

El llibre ofereix una documentadíssima col·lecció d'antigues costums mallorquines, centrades al primer terç d'aquest segle. "Feines quefers i tabús de les

dones de la pagesia", "Jocs de matances", "Fastetjaments, noviances, casoris i altres herbes", "El temps, els seu pronòstic i les influències de la lluna", etc., formen la base d'aquesta obra singular, verdader tresor de la cultura del nostre poble.

D'aquest Aplec reproduïm dues planes autobiogràfiques del mateix Antoni Galmés:

UN PETIT REPAS D'ALLO QUE JO HE ESTAT I HE FET

Vaig néixer a Manacor el 24 d'abril de 1907, fill de pagesos; allà vaig anar a escola a la dels Freres dels Bavaralls; vaig estudiar el Batxiller i a Manacor hi vaig viure fins al 1924, un any després que els pares passaren a residir a Son Macià de Martrany.

Des d'aquest any fins al de 1935, primerament estudiava preparant les oposicions d'Aduanes, suspeses per la República i com a Secretari de la Societat Hípica de Mallorca, vaig intervenir en la redacció i aprovació del Codi de coregudes al trot d'Espanya i també en la redacció dels estatuts de la primera Mutualitat de Patrons Agrícoles de Mallorca, essent Secretari de la mateixa i President de l'Associació d'Agricultors.

El dit any de 1935 vaig ingressar en el Cos de Secretaris d'Administració Local de 2a. mitjançant oposició i començar l'estudi de la carrera de missers, traslladant en el maig de 1936 la matrícula a l'universitat de València pels exàmens de setembre. La guerra va interrompre aquells estudis i per l'any 1939, me'n vaig afiliar a seguir la carrera: estava arrelat a Selva i m'havia casat el juny de 1937.

Els estudis fets per la redacció dels nous amillaments de la Riquesa Rústica me dugueren a aconseguir a l'Ajuntament d'Escorca a impugnar la xifra que la Diputació li havia assignada, guanyant-li la partida, i, tal volta per això, vaig ésser assessor en aquesta matèria dels Ajuntaments de Muro, Búger, Algaida i qualcun altre que no record.

Des de finals de l'any 1936, fins a mitjan 1963 vaig ésser Director de l'Agrupació Aires de Muntanya de Selva, tenint la satisfacció de poder demostrar que els balls populars mallorquins, ben ballats i les cançons mallorquines ben cantades són vertaderes meravelles i de les millors del món.

A partir de l'any 1944 vaig començar a recorre molts de pobles de l'illa per tant de recollir balls i tonades populars i aprofitar també per prendre bona nota de tot quan me venia davant que fes referència a costums i creences velles.

Abans de començar la tasca d'escriure el meu primer llibre, "Mallorca, Menorca e Ibiza; Folklore", vaig voler estudiar quel-

com referent a la cultura popular i en especial en lo que se referís a balls i cançons, per no dir, ni escriure massa desbarats.

D'En Julio Caro Baroja, d'En Luis de Hoyos Sainz i Nieves de Hoyos Sancho, d'En Manuel García Matos, de N'Aureli Capmany, d'En Joan Amades, dels Quaderns editats per la Diputació de València i de l'Alemanys Curt Sach foren les primeres obres que a fons vaig estudiar.

Després al voler investigar altres temes de l'antropologia cultural mallorquina, vaig estendre els meus particulars estudis a les obres traduïdes al castellà que pogueren arribar al meu poder i que d'aquesta disciplina tractaven, tals com les revistes de Dialectología y Tradiciones Populares, dirigida p'En Vicente García de Diego, d'En Gómez Tabanera, J.G. Frazer, Raf Beals i Hoijer, Lowie, Lipton, Kerkovits, Boas, Malinowski, Cassier, Casas Gaspar, etc.

D'aquestes matèries he estat un estudiant vell, ja tenia més de quaranta anys i solitari, procurant aprendre bé les lliçons orals d'investigadors com En García Matos i En Josep Subirats, fins arribar a sebre que en sé molt poc de tot; però satisfet d'haver tengut temps de sebre-ho.

Els motius de ser el promotor dels Certàmens Internacionals de Folklore de Ciutat dels anys 1950 a 1952 i del Congrés Internacional, primer d'Espanya i dels Festivals Internacionals de la Cançó de Mallorca, sempre han estat com a primer objectiu el de donar a conèixer per la major quantitat d'indrets del món l'esperide l'ànima mallorquina translluïda en les nostres cançons i danses i entre nosaltres el coneixement de les nostres coses, fomentant així la seva estimació: crec que la majoria d'elles és meravellosa. He complit una petita part d'aquesta tasca i el temps que Déu me donarà de vida seguiré per aquest carrerany.

El casc urbà

M'he proposat fer una glosa, De lo que aquí està passant: Que als tàxis de Llucmajor Sempre els estan complicant. El fer feina mos és luxe Que no mos podem permetre, Perquè pagant tos els drets Sempre mos fan sa punyeta. Tots mos coneixem es còdix I sabem què podem fer, I fent les coses ben fetes Feina no mos deixen fer. Jo estic bastant despistat Amb tanta confusió, Em parlen des "casco urbano" I no puc afinar-lo. A n'és torrent dels jueus Diuen que és sa partió, però el "disco casco urbano" No han pensat a posar-lo. Demanant i preguntant M'han donat relació, Diguent-me que el "casco urbano" /bano"

No és aquí, ni pensar-ho. Es "disco urbano" redola No poden agafar-lo, El Consell li va darrera Amb tota sa processó. Si pel cas aconseguissin A n'és disc, agafar-lo, Que estudiin be es "puesto" Abans d'anar a clavar-lo. Trop que després de quinze /anys De brutors i d'encaçar-nos, Si tenen gens de vergonya, Els surtirán les colors. Si pel cas me som passat En so donar queixes justes, Perdonau-me aquest pecat Que he fet sensa maldat I demanant coses justes.

ESCANDELL

TOP LESS

BEACHCOMBER

Plaza La Vía, 10 (Esquina Tokio)
EL ARENAL - MALLORCA

GUARDERIA PETITO

Plaça Reina
M.ª Cristina s/n.
Tel. 26 68 15 - S'ARENAL

ALBORADA

RESTAURANTE GALLEGO

EL ARENAL
PALMA DE MALLORCA

Carretera Militar, 269
Teléfono 26 07 25

CLINICA VETERINARIA
(CIRUGIA D'ANIMALS DE COMPANYIA)

CONSULTES TARDES
PLATGE DE S'ARENAL
SORTIDA N.º 2
ENTRE BALNEARIS 3 i 4
Tel. 23 33 94

AXIS

Un cop més, repetim-ho

Catalunya se'ns presenta nítidament com a comunitat ètnica diferenciada, com a nació, a partir del segle X. I, confederada amb Aragó a mitjan segle XII, dona origen als regnes de Mallorca i de València, que esdevenen nous membres de la ja existent estructura confederal, al mateix temps que signifiquen una prolongació de la comunitat nacional catalana.

Res de tot això no va canviar quan Isaben de Castella i Ferran de la confederació catalano-aragonesa, ja casats, van esdevenir els Reis Catòlics (catòlics per antonomàsia). Tant és així que, en morir Isabel, el regne de Castella va ser heretat per la filla boja del matrimoni i, per allò de la bogeria, hi va regnar el seu marit, Felip I el Hermoso, mentre Ferran, el seu sogre, continuava essent l'únic monarca a Aragó i als Països Catalans; i fins i tot es va tornar a casar i tingué un fill amb la seva nova muller, Germana de Foix, fill que si no s'hagués mort al cap de poc temps és possible que hagués engegat en orris tot allò que, després, n'han dit *unidad de destino*.

Finalment, morts Felip I el Hermoso i Ferran II el Catòlic, arribà el moment que, per primera vegada, els catalans, els aragonesos i els castellans van tenir

un monarca en comú: el nét dels Reis Catòlics, Carles I (V en altres terres). Però en comú, igual que abans en la confederació catalano-aragonesa, només hi havia el rei; cada un dels països d'aquesta nova confederació, que durant seixanta anys fins i tot aplegà Portugal, continuava amb les seves lleis, institucions i moneda particulars i romanien separats dels altres per fronteres proveïdes de les corresponents duanes.

Tenien tan poc a veure Castella i els Països Catalans que, no havent regnat mai el gendre dels Reis Catòlics, Felip I el Hermoso, a cap dels països de la confederació catalano-aragonesa, ens trobem que, oficialment, Felip II de Castella per als catalans és Felip I i, d'hereu a hereu, el Felip III dels països castellans és el segon a Catalunya; el Felip IV d'allí, el tercer d'aquí, i quan Felip d'Anjou, havent heretat els reialmes hispànics, l'any 1701 vingué a Barcelona, reuní les Corts catalanes i, havent jurat les Constitucions de Catalunya, els catalans el van reconèixer com a monarca, ho va ser com a Felip IV; i així consta en tots els documents oficials. No fou fins després, quan els catalans el van destronar, van lluitar contra ell en la guerra de successió i

van perdre que, també aquí, va passar a anomenar-se Felip V, ja que, a partir d'aleshores, els catalans van ser incorporats «por el justo derecho de conquista», al regne de Castella, van deixar de tenir el seu propi monarca i van començar a dependre del rei dels castellans. I fou en aquell moment que van deixar de tenir les seves pròpies Constitucions, la seva pròpia moneda, els seus òrgans d'autogovern. Van deixar de tenir el seu propi Estat. Però, malgrat que nacionalment estaven sotmesos, continuaven essent una nació.

En *La nacionalitat catalana* (1906), Enric Prat de la Riba ens diu: «L'esclau romà era home, encara que per les lleis del seu temps fos una cosa en mans d'un altre home, de l'home oficial que les lleis reconeixien. La nació era nació encara que les lleis la tinguessin subjecta, com l'esclau romà, a una altra nació privilegiada. L'home era home, encara que per la llei no ho fos; la nació és nació encara que per la llei no ho sia.»

Uns anys abans, el 1889, Àngel Guimerà havia dit: «Com a prova de sa constància, de son patriotisme i de sa fermesa de caràcter, sempre retreuen els castellans la conquesta dels sarraïns, que durà tantes centúries. Segons ells, al cap de vuit segles Espanya tenia drets

a posseir lo que en Guadalet va perdre, i nosaltres no en tindrem, encara no passats dos segles, per a recobrar lo que ens arravatà Felip V al peu de Barcelona? Lo robat és robat per més segles que passin. Amb quin dret se pot reclamar Gibraltar, si nosaltres no podem reclamar Catalunya?»

Reculant més endarrere, a l'any 1859, ens trobem que Joan Cortada va escriure: «Nosaltres hem vist Grècia sotmesa a Turquia; però ieren turcs els grecs? No; mantingueren contra llurs conqueridors un odi irreconciliable i, quan arribà una ocasió oportuna, se sublevaren i es feren independents. Rússia s'apoderà de Polònia, i els polonesos, són per això russos? Els hongaresos són austríacs? Ho són els venecians? Els hindús, són anglesos? Fins i tot dins la mateixa Anglaterra, són anglesos els irlandesos?» I acabava: «És sant l'amor a la pàtria, i la nostra pàtria és Catalunya».

Sí, ja ho sé, res de tot això no ens ha ensenyat mai a l'escola. Com deia l'esmentat Joan Cortada i a mi m'agrada de repetir, els catalans, «de la història només n'hem pogut aprendre la dificultat de saber-la».

Fèlix Cucurull

Moviment d'objectors de consciència

Al mes d'octubre, un indult, posà en llibertat a Beunza i als Testigos de Jehova, però havien d'anar al quarter per acabar les condemnes; Pepe va anar a València al poble d'Orriols i organitzà una guarderia, donà classes nocturnes etc. Envià una carta al capità general de València on explicava que feia, on era i perquè ho feia.

Novament empresonat fou condemnat a un any de presó i a un batalló de càstic al Sahara. Al desembre s'ha aprovat un nou projecte, el més dolent dels tres presentats si li diu "Ley de Negativa a la Prestación del Servicio Militar (19-12-78)", Condena als objectors a la pena de presó de 3 a 8 anys i quant surtin estaran privats de tots els drets polítics.

Al març de 1974 se presentà el projecte anomenat "VOLUNTARIADO PARA EL DESARROLLO" p'el grup d'objector, on es demanava que el manco es reconagués el servei civil, on els joves fan feines de tipus social, cultural, sanitari, etc. que aquest servei duràs dos

anys en substitució de servei militar, se varen presentar 1.280 firmes i va ésser entregat al govern per mitjà de "Justicia y paz", però no obtengueren resposta.

Després no aparagueren nous objectors fins l'any 1975, quant cinc joves en edat militar posen en practica el servei civil a un barri de L'Hospitalet de Llobregat, al barri de Ca'n Serra, amb la creació de guarderies, llars de veis, escolarització del barri, etc. el barri en veure els seus projectes els ajuden i recolzaren totalment.

L'any següent són empresonats i aquí comencen altra volta marxar, vages de fam, octavilles, pintades etc. i l'objectió passà definitivament al domini públic i per primera vegada la premsa se decideix a xarrar del tema.

Al 30 de juliol de 1976 surten de la presó per l'indult "amnistia" i altres objectors ja han ocupat al seu lloc al barri; comencen a sortir objectors per tot el territori espanyol.

A l'any 1977 hi ha un decret llei d'en Juan Carlos I on reconeix l'objectió per motius religiosos,

el qual es rebuït pels objectors ja que se dona un servei civil de tres anys i tres prorroques d'una any amb l'obtenció de conducta favorable, si no és així s'ha de fer el servei militar. Altra volta accions reivindicatives de tota mena, i altra volta empresonaments i detencions.

Al gener de 1980 l'UCD presentà una nova llei al Congrés del's Diputats on se reconeix l'objectió per motius religiosos i morals; però és molt ambigua per una part i per l'altra no es gens explícita a l'hora d'anomenar la duració del servei civil ni com, ni a quins llocs es podria desenvolupar.

Aquest avant-projecte de llei damunt l'objectió de consciència, segons al programa del Congrés del's Diputats, s'ha de discutir al lloc sisé del programa d'enguany, 1982, però no cal agafar massa esperances ja que cada any esta dins el seu programa, esperem que aquest any sigui el definitiu i sigui per fi reconegut el dret essencial de tota persona a no haver d'aprendre a matar als seus germans.

Solidaritat i seguretat ciutadanes (2)

Tal com estan les coses no sols no podem prescindir de la Seguretat Ciutadana sense perill, sinó que ens es precis promocionarla, també hem de fomentar i difondre les mesures de prudència.

Hem de ser, però, conscients que, augmentant les mesures de seguretat, no baixará d'index de delinqüència, ni s'aturará el procés de degradació a que s'arramba la nostra societat.

No és la manca de vigilància el motiu pel que ha augmentat la perillositat als carrers. Altres i molt profundes són les causes de l'actual situació d'agressivitat i violència imperants.

El sistema econòmic,

que afavoreix a uns pocs la adquisició de béns i riqueses, mentre n'exclou grups cada cop més nombrosos.

La promoció al consumisme, que empeny a adquirir coses, creant progressives i noves necessitats.

La publicitat equívoca, que fingeix posar a l'abast de la gran massa tots els béns de consum, quan la realitat demostra que existeixen coses que mai podran estar a l'abast de l'immensa majoria, donat que el seu valor econòmic sobrepassa i molt el poder adquisitiu de sous i salaris.

L'ostentació per part dels qui poden accedir als béns de consum que crea

els exclusius, sentiments de desesperat desig de possessió dels mateixos.

Si a tot això i afegim l'educació rebuda durant molts d'anys, mancada totalment d'interès per a la convivència i la cooperació, mentre s'estimulava la competitivitat i la rivalitat com a ideal educatiu i donava com a model el de "lluïta par la existència".

Juntament amb una demencial planificació urbana i una explotació sense escrúpols del sòl.

Ens trobam ara que les nostres ciutats s'han convertit en vertaderes selves, on l'home és llop per l'home

EQUIP DE REDACCIO

**CONFECCIONS I
ARTICLES DE PUNT**
Merceria i perfumeria
AMADA

Carrer Berga, 26
Telefons 263374 - 267947

**Bodes, comunions
Batetjos i Festes**
TEBAR
FOTOGRAF

Carrer Berga, 26
Telefs. 263374 - 267947
ARENAL - MALLORCA

BAR DON BENITO

us trobareu be amb Na Vicky i en Miquel

INTERNACIONAL PUB

Edifici Don Benito

Carrer de Sant Bartomeu, 63

Aprop del Camp de Fútbol